

Giv unge med blodsmag i munden en pause og lad de smarte af de modne komme til.
synspunkt side 7

Kom med bagom Næstved-borgmester og tidligere ølkusk Carsten Rasmussen.
interview side 14

Lad ikke politisk uenighed ramme de ansatte, skriver Allan Vendelbo.
ny klumme side 12

kommunen

politik fra rødderne mandag 23. januar 2017 · nr. 02 · 60. årgang

Chikane fra uventet kant

Trivselsundersøgelse

14 procent af de kommunale chefer føler sig chikaneret eller bagtalt af politikere side 10-11

ILLUSTRATION: RASMUS MEISLER

4

4 kommuner har sat skatten op i år - samtidig hæver byrådene deres egne vederlag.
økonomi side 3

Regeringen vil tage ansvar for kystsikring

Staten vil spille en større rolle i forhold til at hjælpe kommuner med at gardere sig mod vildt vejr og oversvømmelser. Det varsler miljø- og fødevarerminister Esben Lunde Larsen (V) efter et møde med KL og flere berørte kommuner. Flere kommuner har bedt staten komme mere på banen, og også sagsbehandlingstiderne for kystsikringsprojekter har været kritiseret.

I KL siger formanden for Teknik- og Miljøudvalget, Jørn Pedersen (V):

- Kystsikringsproblemer skal løses overordnet. Det kan hver enkelt kommune ikke sidde med, for så løber vandet bare ind i nabokommunen.

18 ÅR

Så gammel skal man nu være for at kunne gifte sig i Danmark. Det har et flertal bestående af regeringspartierne, DF og S besluttet.

Aarhus-nej til whistleblowerordning

Medarbejdere i Aarhus Kommune skal ikke have mulighed for at indberette ulovligheder og alvorlige uregelmæssigheder til en slags kommunal ombudsmand i en whistleblowerordning. SF har taget debatten i byrådet, som sagde nej, skriver Århus Stiftstidende.

Anført af byrådets to største partier, Socialdemokratiet og Venstre, sagde flertallet nej.

- Vi kan godt se ideerne bag forslaget. Men vi er bekymret for, at det vil skabe mistillid til vores ledelse, og vi har noteret os, at medarbejderne ikke ønsker at gå denne vej, mente Gert Bjerregaard (V).

Steen Christiansen
@steen2620

Skiderikker, hundehoveder, klappehatte. Kan jeg ikke blive fri? Der er nul - som i nul - ghettos i @AlbertslundKom

Nye initiativer skal afhjælpe lægemangel

Fleksible muligheder for at drive regionsklinikker, flere uddannede praktiserende læger, større optag af lægestuderende i Aalborg og honorering af de praktiserende læger efter patienternes behandlingsbehov. Det er nogle af de konkrete initiativer, som, ifølge regeringens Lægedækningsudvalg skal give bedre dækning i yderområder. Hos Landdistrikternes Fællesråd er formand Steffen Damsgaard især glad for, at man vil skabe ram-

ordleg

KL foreslog at genindføre obligatorisk sprogtest i børnehaven. Men pengene er bedre brugt uden test, mener børne- og socialminister Mai Mercado (K). BUPL's formand var heller ikke begejstret og frabad sig 'mere måleri.'

Foto: Lasse Kofod/Polfoto arkiv

mer for at uddanne flere speciallæger, og at praktiserende læger i højere grad honoreres efter patienternes behandlingsbehov.

Arbejdslost byråd i Aabenraa

Onsdagens byrådsmøde i Aabenraa er aflyst. Der er nemlig lige præcis nul sager på dagsordenen, skriver JydskeVestkysten. Ifølge sekretariatschef Ditte Lundgaard Jakobsen er der kun gået én sag videre fra et udvalgmøde i januar. Men den kræver høring og når ikke at blive klar. Derudover er der ikke blevet stillet et eneste beslutningsforslag. Viceborgmester Ejler Schütt (DF) erindrer ikke, at et byrådsmøde er blevet aflyst, fordi der ikke er nogen sager.

- Det er dog helt legalt. Man skal ikke holde møde bare for at holde møde, siger han.

Yderområder tømmes for teenagere

Siden 2008 er antallet af teenagere i yderområderne af Danmark faldet med en sjettedel. I landkommunerne drejer det sig om hver tiende, skriver DR Nyheder på basis af en analyse af tal fra Danmarks Statistik.

- Børnefamilier søger i høj grad mod områder, hvor der er andre børn og ikke for langt til alting. Det betyder meget for et område og for huspriserne, om der

"Jeg tror, at den medbestemmelse og fleksibilitet, der er i at have indflydelse på sin egen arbejdstid, sikrer medarbejderne større arbejds glæde og arbejdsgiveren mere dedikerede medarbejdere."

Sundheds- og omsorgsborgmester Ninna Thomsen (SF) i Berlingske. Hun vil stille forslag om mere fleksibel arbejdstid for medarbejderne i Københavns Kommune.

er en skole eller ikke, siger professor Egon Noe, der er centerleder på Center for Landdistriksforskning under Syddansk Universitet til DR Nyheder.

Samsø, Ærø og Lolland udgør Top 3 af kommuner der har mistet flest i aldersgruppen 13-16 år, skriver DR Sjælland.

kommunen**POLITIK FRA RØDDERNE**

Udgiver: Kommunen Aps, Gammel Strand 50 DK-1202 København K

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement:
Lisbeth Moesgaard
Redaktion: red@kommunen.dk
Telefon 3334 6069

Redaktionschef: Johan Seidenfaden
Redaktionssekretær: Charlotte Holst

Journalister: Knud Abildtrup, Daniel Christensen, Mathilde Friis-Andersen, Jens Holm, Michael Kjærgård, Anders Kjoller, Anni Kristensen, Frederik Buhl Kristensen, Ronja Pilgaard, Susanne Sayers, Jonathan Tybjerg, Arne Ullum, Per Vinther

Debat & Navne:
debatognavne@kommunen.dk

Avslayout:
Jakob Thuemoes

Korrektur og faktatjek:
Svend Kjems Hove

Redaktionsassistent:
Mads Westermann

Foto: Scanpix, Polfoto

Salg & abonnement:
Lisbeth Moesgaard, tlf. 4635 3343
lisbeth@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.595 kr.
www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer:
Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401
jorgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 3334 6062
henrik@kommunen.dk

Læsertal: 40.000 (Index Danmark/Gallup 3. kvartal 2016)

Tryk:
JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: Politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med *dknyt.dk*.

kommunen
AGORA
DKNYT

Fire byråd har hævet skatten og givet sig selv lønforhøjelse

Fire kommuner har sat kommuneskatten op i år, og i alle fire kommuner hæver byrådene også deres egne vederlag. Det gør mindst 64 andre byråd også, mens foreløbig 16 har valgt at ændre praksis. Ingen regionsråd har sagt fra.

Ø løn

Af Michael Kjærgård
michael@kommunen.dk

Anders Kjoller
anders@kommunen.dk

Jens Holm
jens@kommunen.dk

Fire kommuner har sat kommuneskatten op i år, og i alle fire kommuner hæver byrådene også deres egne vederlag. Det står klart, efter at økonomiudvalget i Odense onsdag indstillede til byrådet, at den mulige vederlagsramme skal udnyttes fuldt ud. Rebild, Fanø og Læsø har allerede truffet beslutningen endeligt.

Det betyder, at de fire kommuner lader vederlagene til blandt andre udvalgsformænd vokse med 31,4 procent samtidig med, at de for at få økonomien til at hænge sammen har øget skatteprocenten med mellem 0,4 og 0,7 procentpoint - Fanø endda uden at få lov. En femte kommune, Holbæk, fik Indenrigsministeriets tilladelse til at sætte skatten op, men afstod, da det kom til stykket, og besluttede yderligere at neutralisere en ellers automatisk stigning i blandt andet

udvalgsformandsvederlagene, så de fastfryses på de nuværende beløb.

Hvis byrådet i Odense følger indstillingen, så vederlagsrammen fortsat udnyttes fuldt ud, kan det løbe op i en potentiel merudgift på 1,6 million om året, og det vækker ikke ligefrem begejstring hos Brian Skov Nielsen (EL), der er ældre- og handicaprådmand:

- De penge, som vi har i kommunekassen, er skatteydernes surt tjente skattekroner, og de skal bruges på velfærd og flere varme hænder i hjemmeplejen, pædagoger til børnene og lærere til folkeskolen. Ikke til at politikere kan holde lønfest på borgerens regning, siger han.

I Rebild Kommune peger 2. viceborgmester Gert Fischer (V) på, at det ikke er vederlagsstigningen, men udelukkende de højere skatter, som er problemet. Det er kun udvalgsformændene og 1. viceborgmesteren, der får gavn af stigningen, men han stemte alligevel for, da han mener, at det er rimeligt at hæve beløbet, der har været på samme niveau siden 1994.

- Vi i Venstre vil i hvert fald

16 byråd har aktivt fravalgt at benytte muligheden for at justere medlemmernes vederlag.

Illustration: Gary Waters / Polfoto

ikke tages til indtægt for, at skatten er steget i Rebild Kommune. Det har vi argumenteret voldsomt for, at den ikke skulle, og vi har også dokumenteret, at det slet ikke var nødvendigt at trække de 17-18 millioner ud af borgerne, så vi har rigtig god samvittighed, siger Gert Fischer.

Takker nej til stigning

I alt har 16 kommuner indtil nu besluttet at nulstille den stigning, som ellers ville være en automatisk følge af den vederlagsstigning til borgmestrene, som et bredt flertal i Folketinget aftalte i forlængelse af Vederlagskommissionens rapport i begyndelsen af 2016. Borgmestre, rådmænd og regionsrådsformænd har fra nytår med ét slag indhentet 23 års efterslæb for deres vederlag, som ikke er blevet reguleret siden 1994, og da andre vederlag beregnes som en procentdel af borgmestrelønnen, vil beløbene følge med op, hvis ikke byrådene aktivt gør noget for at forhindre det.

Det har foreløbig 16 byråd gjort ved at nedsætte procenterne, så beløbene forbliver uændret eller næsten uændret.

Det gælder blandt andet Randers, hvor et stort set enigt byråd afstod fra at lade vederlaget stige, da de lagde vægt på, at der ikke kom flere penge fra staten, samt at der kun er ét år tilbage af denne byrådsperiode.

- Hvis vi havde stemt en bevillingssag igennem, hvor vi putter flere penge over på den konto, der hedder Politik, vederlag og så videre, ville vi i princippet have taget penge op af kassen, siger Torben Hansen, byrådsmedlem for Socialdemokratiet

I nogle kommuner har man været så sent ude, at beløbene nåede at blive hævet automatisk for januar, men fra februar fjernes stigningen igen. To byråd, Thisted og Morsø, lader kun de afledte stigninger slå delvis igennem.

I mindst 68 kommuner og alle fem regioner får stigningen i borgmesterverderlaget lov til slå fuldt ud igennem på

de afledte vederlag - foruden til udvalgsformændene også til viceborgmestrene og de fleste steder også til menige udvalgsmedlemmer. I nogle kommuner er vederlagene dog et fast beløb og ikke en procentdel af borgmesterverderlaget og stiger derfor ikke. I enkelte kommuner har man benyttet lejligheden til at ændre en smule i fordelingen af vederlagene mellem posterne, men stadig så den samlede ramme vokser med samme procent som borgmesterverderlaget.

Det var ikke meningen

Når stigning eller ej overhovedet er blevet et emne, skyldes det, at der ikke blev taget stilling til de afledte effekter, da det blev aftalt at hæve borgmesterverderlagene.

De menige byrådsmedlemmers vederlag indhentede et efterslæb ved en regulering i 2014, og meningen var sidste år kun, at det samme skulle overgå borgmestrene - ikke at de menige byrådsmedlemmer skulle score endnu en stigning. Men så skulle folke-

tingsflertallet i sin aftale have nedsat procentsatserne af borgmestrelønnen tilsvarende, og da det ikke skete, blev det i modsætning til for borgmesterverderlagets vedkommende op til de enkelte byråd, om de afledte effekter skal slå igennem eller ej.

Under normale omstændigheder skal ændringer i udvalgsvederlag besluttes for et år ad gangen og inden årets begyndelse. Den ekstraordinære regulering af borgmesterverderlagene var oprindeligt aftalt til først at træde i kraft fra næste nytår, men blev med kort varsel fremrykket et år, og derfor har Indenrigsministeriet givet dispensation, så byrådene denne gang også har januar til at beslutte sig i. Det har en stor del af dem benyttet sig af, og der er stadig 12 kommuner tilbage, som først beslutter sig senere i denne måned.

» Læs også "Ærligt talt" side 19

16 kommuner har neutraliseret afledte vederlagsstigninger

Allerød	Hvidovre
Ballerup	Kerteminde
Bornholm	Lejre
Favrskov	Middelfart
Furesø	Randers
Gentofte	Ringsted
Herlev	Rudersdal
Holbæk	Vallensbæk

12 kommuner beslutter sig senere i januar

Billund	Langeland
Fredericia	Skive
Frederikshavn	Slagelse
Greve	Solrød
Haderslev	Syddjurs
Ishøj	Vordingborg

I de resterende 68 kommuner og alle regioner slår de afledte vederlagsstigninger fuldt igennem.

I Morsø og Thisted slår vederlagsstigninger delvis igennem.

Regeringen vil undersøge "offentligt opgavetyveri"

Skal kommunerne kunne tjene på for eksempel at sælge ting på en genbrugsstation som her i Thisted? Og må bibliotekerne gerne udlåne andet end medier? Regeringen vil gå området igennem - og måske ender det med nye regler.

Foto: Claus Bonnerup / Polfoto

Med et servicetjek af offentlig erhvervsvirksomhed vil regeringen sikre, at kommuner ikke ud-konkurrerer private virksomheder. Unødvendigt, lyder det fra KL.

○ konkurrence

Af Jonathan Tybjerg
red@kommunen.dk

Skal kommuner drive genbrugsbutikker eller suge slam? Det vil regeringen stille skarpt på og iværksætter derfor et servicetjek af offentlig erhvervsaktivitet.

Ifølge regeringen sker det ikke altid på ens vilkår, når kommuner og andre offentlige aktører udfører opgaver i den private sektor, og det er urimeligt for virksomhederne. Regeringens servicetjek vil bestå af en analyse, der ser på behovet for skærpede regler og en mulig klagemyndighed, og en analyse af, hvordan man sikrer lige vilkår mellem kommuner og virksomheder.

Minister for offentlig innovation Sophie Løhde (V) skriver i en mail til *Kommunen*:

- Erhvervsorganisationerne har rejst problemstillingen i en årrække, og der må vi nu som politikere være med til at

gå ind og vurdere, hvilke opgaver det offentlige skal varetage, og hvilke opgaver det offentlige ikke bør varetage.

- For mig at se skal det offentlige koncentrere sig om sine kerneopgaver. Jeg kan for eksempel ikke se, at det skal være offentlige bibliotekers kerneområde at stille bageudstyr og udklædningstøj til rådighed.

Dansk Erhverv har længe lobbyet for at stoppe kommunernes fremfærd på deres medlemmers markeder. De har opbygget, hvad de selv kalder "et rædselskabinet" med eksempler på, at kommuner udkonkurrerer små virksomheder.

- Vi er meget tilfredse med, at regeringen har meldt ud, at nu vil de gøre noget ved det offentlige opgavetyveri. Når vi taler med vores medlemsvirksomheder, bliver det tydeligt, at der efterhånden ikke findes den branche, hvor det ikke er en udfordring, at vi støder på, at kommuner overtræder grænserne for, hvad

der er en offentlig opgave, siger Jakob Scharff, der er markedschef i Dansk Erhverv.

KL: Et beskedent problem

Allerede i 2015 understregede daværende erhvervsminister Henrik Sass Larsen (S), at kommuner ikke måtte udkonkurrere private virksomheder, og satte Konkurrencerådet til at lave en analyse af problemet. Den kom i maj sidste år, og det nye servicetjek bygger videre på den rapport.

Af rapporten fremgår det, at 15 kommuner har angivet et skøn for deres indtægter på erhvervsvirksomhed. Samlet tjente de 15 kommuner omkring 88 millioner i 2014. Med udgangspunkt i rapporten henviser KL til, at problemet ikke ligger på det kommunale, men det statslige område, hvor uddannelsesinstitutioner for eksempel konkurrerer med private vidensrådgivere.

- I KL har vi vanskeligt ved at se behovet for et nyt servicetjek på det kommunale område, siger Thomas Kastrup-Larsen, formand for KL's Arbejdsmarkeds- og Erhvervsudvalg.

Han understreger, at der er tale om overskuds kapacitet eller biprodukter fra andre kommunale opgaver, som kommuner sælger på markedsvilkår ud fra et ønske om at undgå værdispild.

"Vi er meget tilfredse med, at regeringen har meldt ud, at nu vil de gøre noget ved det offentlige opgavetyveri."

Jakob Scharff, markedschef, Dansk Erhverv

På trods af, at problemet skulle være mindre i kommunerne, anbefalede Konkurrencerådet, at kommuner begrænser deres aktiviteter på kommercielle markeder.

Kamp om fuldmagten

I de fleste tilfælde kræver det hjemmel i kommunalfuldmagten, hvis kommuner skal udføre erhvervsvirksomhed. Fuldmagten er et sæt af uskrevne regler, der afgør, hvad kommunerne må anvende deres midler til for at opfylde almene behov i lokalsamfundet. KL understreger, at det kun er i få tilfælde, at det kun er i få tilfælde, at det fraviges, og det er et krav,

at det ikke må være konkurrenceforvridende.

- Det klare udgangspunkt er, at kommuner ikke må drive erhvervsvirksomhed, medmindre der er lovhjemmel til det, siger Thomas Kastrup-Larsen, der gerne vil gå i dialog med regeringen, men har svært ved at se behovet for strammere regler.

Hvis regeringen skal begrænse kommunernes erhvervsvirksomhed, kræver det, at de justerer eller supplerer kommunalfuldmagten. Det glæder man sig over hos Dansk Erhverv, der synes, det er problematisk med uskrevne regler:

- Det er et politisk spørgsmål om, hvor grænsen mellem offentlig og privat går. Det skal rammes tydeligt ind, så der er noget, kommunerne har lov til, og noget, de ikke har lov til, siger Jakob Scharff.

Sophie Løhde afviser, at det i sidste ende kan skabe større bureaukrati og flere regler.

- Tværtimod er det min opfattelse, at vi i dag står med et meget kompliceret regelsæt, hvor vi nu vil se på, om vi kan ændre reguleringen, så den i højere grad skaber lige og gennemsigtige vilkår for offentlige og private aktører, skriver hun.

3 ting
regeringen vil gøre

1

Et servicetjek af lovgivningen

Det skal afdækkes, om offentlige aktørers adgang til at udføre erhvervsvirksomhed er rimelig. På den baggrund vil regeringen tage stilling til, om adgangen til at udføre offentlig erhvervsvirksomhed skal indskrænkes.

2

Fair vilkår

Der vil være tilfælde, hvor offentlige myndigheder fortsat skal kunne udføre erhvervsvirksomhed, men her vil regeringen sikre lige vilkår for offentlige og private aktører - og blandt andet se på prissætningen af kommunale, regionale og statslige erhvervsaktiviteter.

3

Gennemsigtige klagemuligheder

Hvis man som privat virksomhed oplever, at det offentlige går udover sine beføjelser og bedriver konkurrenceforvridende erhvervsaktiviteter, skal man vide, hvor man kan gå hen for at klage. Regeringen ser derfor blandt andet på mulighederne for at indføre én samlet klagemyndighed for offentlig erhvervsaktivitet.

Øget behov for at tænke i effekt og troværdighed

strategi

Af Rasmus Jønsson, politisk kommentator

Det er ellers sjældent, at der er positive historier i nyhedsmedierne fra den kommunale verden. Men i starten af det nye år havde Radioavisen en historie om, at den nye app 'BorgerTip' var en stor succes. En masse borgere havde brugt appen til at rapportere om huller i vejen, skrald på gaden eller andre problemer i det århusianske bybillede.

Historien illustrerer fint, hvor gode muligheder der ligger i en række af de nye kommunikationsformer, som de teknologiske fremskridt giver. Apps, sociale medier og andre nye kommunikationsplatforme kan skabe en langt stærkere kommunikation mellem kommunen og dens borgere.

Højere kompleksitet uden kancelli

De nye kommunikationskanaler og -former giver for eksempel mulighed for en mere dialogorienteret kommunikation i stedet for den oppefra og ned-kommunikation, som ellers tit har præget kommunernes formidling til borgerne. Der er også bedre mulighed for en højere budskabskompleksitet i kommunikationen. For på de sociale medier er der plads til forklaringer og uddybninger, som det 'gamle' brev ikke kunne rumme.

Den åbne dialog på de sociale medier gør det også muligt for borgerne at få viden om emner,

uden de selv skal i kontakt med kommunen. Den direkte kommunikation fra kommunen til borgerne lægger også op til, at der kan laves formidling med en stærk fortælling. Der kan skrues op for patos og ned for logos, og på den måde har kommunerne mulighed for at give den mere gas på følelserne og mindre af det kedelige til hovedet.

Måske er det ligefrem slut med epoken, hvor det er i kommunernes kommunikation, der altid kan findes eksempler på kommunikation, der er fyldt med uforståeligheder, kancellisprog og andre kommunikative fodfejl. Men til trods for, at det vælter frem med en masse muligheder, der kan styrke formidlingen, er der stadig to grundlæggende overvejelser, som de kommunikationsansvarlige i landets kommuner skal gøre sig.

Man behøver ikke gøre det

Først og fremmest skal kommunerne gøre sig det helt klart, hvor og hvorfor man skal være til stede. Bare fordi man kan kommunikere via en kanal eller platform, er det ikke ensbetydende med, at man skal! I kommunikationsbranchen er der en vild begejstring over de sociale medier og de forskellige tekniske muligheder, der ligger i dem. Der er nærmest ikke grænser for, hvor meget pedal de mener man skal give den, når det handler om Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn, Pinterest og så videre.

Men træder man som myndighed ind på de medier, skal man være 100 procent til stede, både når det handler om form og indhold. Det nytter ikke noget, at en kommune har en masse profiler, som de bruger, når de har tid og lyst. Man stiller heller ikke en stand op på torvet med gamle pjecer, hvor man kun svarer

"Flere politikere er tæt på at overtræde grænsen, så begavede og hyggelige backstage-indblik i personen bag politikeren bliver til ren kagemand med billedserier af rødvinstænder til fester, intimmiddage og ferieoplevelser."

hver 10. person, der henvender sig. Den teknologiske begejstring må ikke overskygge for, at der gøres basale overvejelser om, hvilke budskaber der skal formidles, hvem der er målgruppen, hvem internt der er kommunikationsansvarlig, og om der er ressourcer nok til at gøre det ordentligt?

Troværdighed - et nøgleord

Den anden grundlæggende overvejelse handler om troværdighed. De sociale medier giver unikke muligheder for at komme i øjenhøjde med borgerne, og det er jo som udgangspunkt positivt. Men kommunerne skal også passe på, at der ikke går for meget sjov og spas i den.

Flere politikere er tæt på at overtræde grænsen, så begavede og hyggelige backstage-ind-

blik i personen bag politikeren bliver til ren kagemand med billedserier af rødvinstænder til fester, intimmiddage og ferieoplevelser. Billedserier, du aldrig vil have hængende på kontoret eller bruge til at understøtte presseoptale i nyhedsmedier, men som åbenbart godt kan bruges på de sociale medier. En del myndigheder ligger også lige på grænsen af det "lovlige". Der bliver lavet fiktive personer, der skal sætte fut i formidlingen, sjove twitt'rs, der skal vise, at de skam er lige så almindelige som alle andre og bruger et hverdagsprog, der signalerer, at de er helt i sync med deres målgruppe.

Heldigvis er de fleste tilfælde stadig på den søde, hyggelige og sjove side, men vi er tæt på grænsen for, hvor langt ind i statsministerens privatliv vi skal med, hvor hverdagsagtigt politiet skal skrive til os på Twitter, og hvor sjovt offentlige myndigheder skal svare på borgerhenvendelser.

Det må gerne udstråle seriøsitet, grundighed og omtanke, når vores myndigheder kommunikerer. Myndigheder skal være bevidste om, at de lever af troværdighed, og at man derfor skal holde en vis seriøsitet i kommunikationen. Selvom det kan være fristende at hoppe med på en løssluppen dialog og tage nogle hurtige point, har man som kommune et ansvar for at bevare og opbygge et troværdigt image. Så midt i begejstringen over de nye kommunikationsmuligheder er det stadig vigtigt, at kommunerne husker på, at bare fordi man kan komme i øjenhøjde i borgerne, behøver man ikke altid at gøre det!

Så god kommunekommunikation kræver stadig - og måske i højere grad end tidligere - fokus på effekt, formål og troværdighed! ●

DKNYT

Nyheder for offentlige beslutningstagere

Bestil abonnement på 46 35 33 43 eller skriv til lene@dknyt.dk

Vil du være lige så velorienteret som ministre, borgmestre, politikere og andre offentlige beslutningstagere?

Prøv nyhedstjenesten **dknyt.dk** – det er sitet, hvor især kommunale og regionale beslutningstagere holder sig orienteret – blandt andet om det komplicerede sundhedsområde. Hold dig opdateret med udviklingen med et gratis prøveabonnement på dknyt.dk. Abonnementet giver adgang til nyhedstjenesten, tre daglige nyhedsbreve og fuld adgang til blandt andet dk-sundhed.

Smart lystjek gør det smarte lys smartere

Hvilket problem vil de løse? Kommunernes nye gadebelysning lyser ofte alt for meget eller for lidt til skade for både økonomi og miljø. Det er dyrt og besværligt at efterprøve leverandørens beregninger. **Hvordan?** Danske iværksættere har udviklet et apparat, der fra taget af en bil kan spotte over- og underbelyste gader med 120 km/t.

Jens Holm
jens@kommunen.dk

Der er flere besparelser at hente for kommunerne, når den gamle gadebelysning med kviksølv-, natrium- eller metalhalogen-pærer bliver udskiftet med de nye energi- og miljørigtige LED-lamper. Det viser kontrolmålinger af gadebelysningen i Viborg Kommune.

- Nogle af lamperne lyste faktisk 20 procent for meget. Ved at nedjustere lampernes lysstyrke med 20 procent får vi en tilsvarende energibesparelse, mens vi også sikrer, at lampen får en længere levetid, fortæller Thorkild Vestergaard, civilingeniør ved Teknik og Miljø i Viborg Kommune.

Det er den danske virksomhed Global Lighting Standard, der er blevet hyret til at efterprøve gadelampenes lysstyrke med en ny, effektiv målemetode, der er udviklet ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU).

Fremfor at sende en tekniker ud på gæben for at foretage en manuel og tidskrævende måling kan virksomheden hurtigt måle lyset på relevante strækninger med deres bil, der er monteret med måleudstyr på taget.

Derfor kontrolmåles lyset

Kontrolmålingerne af gadebelysningen er ifølge Thorkild Vestergaard ikke kun blevet udført for at se, om lysstyrken kunne skrues ned. Det er også sket for at efterprøve, om lamperne overhovedet lever op til kravene i vejloven.

- De fleste kommuner tror, at computerberegningerne, som leverandøren laver, passer. Men vi har taget livrem og seler på for at se, om vi kunne finde yderligere besparelser. I stedet for at ligge i overkanten af lumen [måleenhed for mængden af lys, red.], kunne vi skru ned, siger Thorkild Vestergaard.

Udover de økonomiske fordele er optimale forbrugsindstillinger af lamperne også godt for miljøet.

- Vi får mindre CO₂-udledning på grund af mindre strømforbrug. Vi kan vedligeholde dem på en mere effektiv måde, fordi vi kan monitorere lamperne, så vi sparer kørslen. Og vi undgår det problematiske kviksølv, som falder ned fra de gamle lamper engang imellem, fortæller Thorkild Vestergaard.

Erfaringerne stammer blandt andet fra ind-

► **24 kommuner har investeret cirka 1,9 milliard kroner i nye lamper indenfor de seneste par år.**

► **Gennemsnitligt er der blevet brugt cirka 79 millioner kroner per projekt.**

► **Over de næste 10 år forventes det, at omkring 500.000 gadelamper vil blive renoveret i Danmark, mens op mod 300 millioner lamper står til at blive udskiftet på verdensplan.**

Kilde: Global Lighting Standard, markedsrapport fra efteråret 2016

samling af data fra målinger af gadebelysningen i landsbyen Almind, der ligger syd for Viborg.

Her har Viborg Kommune installeret forskellige lamper, der klæder beslutningstagerne på til at træffe det rigtige produktvalg, når der skal købes lamper til resten af kommunen.

- Ved at skifte til LED-lamper får vi alene en besparelse på omkring tre millioner om året. Hvis vi kan skrue endnu mere på lyseffekten fra lamperne, kan vi cirka spare en halv million mere om året, vurderer Thorkild Vestergaard.

Viborg Kommune skal over de næste fire til fem år renovere sin vejbelystning for omkring 75-80 millioner kroner.

Sådan kontrolleres belysningen

Teknikken bag Global Lighting Standard's kontrolmetoder er udviklet på Danmarks Tekniske Universitet ved Danish Outdoor Lighting Lab (DOLL).

- Det er et udviklingsprojekt, der er sat i verden for at forbedre lyset i Danmark. Vi er det, der kaldes et universitets-spin out. Uden DOLL eksisterede vi ikke, og de er en vigtig partner i forbindelse med vores målinger, forklarer Nicklas Jarnel, der er direktør hos Global Lighting Standard.

Virksomheden, der blev etableret i efteråret 2016, kan foretage kontrolmålinger for hele strækninger med 50 til 100 lamper på et par minutter, hvilket giver omkring 5.000 målepunkter mellem hver lampe.

Det er derfor en del hurtigere end de klassiske, manuelle målinger, der foregår med et håndholdt luxmeter, der samtidig kun giver omkring 50 målepunkter.

- Vi kører ud med vores bil, som vi har monteret med en tagbøjle, der indeholder teknikken. Det gør, at vi kan køre gennem strækningerne for at se, hvordan lyset opfører sig nede på vejen, siger Nicklas Jarnel.

Landsdækkende energibesparelse

Virksomheden leverer efterfølgende en teknisk rapport til kommunen og kan også visualisere målingerne i Google Earth, så kommunen får et overblik over, hvor potentialet for besparelser er størst.

- I Almind var erfaringen, at der var for meget lys på samtlige lamper på vejen. På nogle strækninger var der over 200 procent for meget lys. Vi har også målt kommuner, der ikke har haft nok lys på vejen og derfor ikke lever op til regulativerne, fortæller Nicklas Jarnel.

Indtil videre har virksomheden målt omkring 500 lamper, mens der samlet findes over 500.000 lamper i hele Danmark.

- Hvis det viser sig for kommunen, at der i gennemsnit kan skrues 40-50 procent ned for lyset i hele kommunen, så er der jo mange penge at spare, siger han.

Den visuelle præsentation giver Viborg Kommune indblik i lysmængden. Foto: Global Lighting Standard

Virksomhedens bil kan foretage kontrolmålinger for hele strækninger med 50 til 100 lamper indenfor kort tid. Foto: Global Lighting Standard

Bilens indsamlingsteknik består af otte lyssensorer, to kameraer og gps-udstyr. Når teknikerne har brugt 30 minutter på at montere og kalibrere bilens sensorer, er bilen klar til at indsamle lysdata med op til 120 km/t.

”På nogle strækninger var der over 200 procent for meget lys. Vi har også målt kommuner, der ikke har haft nok lys på vejen og derfor ikke lever op til regulativerne.”

Nicklas Jarnel, direktør, Global Lighting Standard

”De fleste kommuner tror, at computerberegningerne, som leverandøren laver, passer. Men vi har taget livrem og seler på for at se, om vi kunne finde yderligere besparelser.”

Thorkild Vestergaard, civilingeniør ved Teknik og Miljø, Viborg Kommune

Giv mig en moden chef

Min hjerne er som en skov: Brune blade ligger nederst og gærer, mens alskens nyt spirer frem øverst. Det hele summer i en symfoni og smager lidt af umami - den dybe smag af proteiner. Jeg fløjter og er ved at sprække af overskud. Jeg er moden. Jeg følger med og er rustet til tænderne med udsyn, kontekst og last news. Jeg tør give slip og indrømme fejl. Jeg er rummelig og pragmatisk, men også skarp på prioriteringer, værdier og mål. Jeg har aldrig været bedre end nu, hvor jeg er over 50. Sådan var det ikke, da jeg var 35.

Jeg kan stadig huske blodsmagen i munden, når jeg cyklede hjem og var ekstra sent på den. En gang kørte jeg ind i en holdende bil, fordi jeg ikke så mig for, styrtede udover cykelstyret, rejste mig op og fortsatte turen mod børnehaven med et bukket ribben og en forstuvet hånd. Jeg kan huske, at jeg var ved at græde, når jeg skulle holde for rødt. Halsen snørede sig sammen af anstrengelse, og fordi jeg var i panik.

Børnehaven efter lukketid

Min søster stod udenfor børnehaven på fortovet med mine to drenge. To små purke med hvidgult hår, normalt fulde af liv og spil i øjnene. Når jeg nåede frem, var de trætte, og der var ikke meget liv tilbage. Det var jeg ked af. Min søster hentede dem ved lukketid klokken 17 og stod dér, når jeg nåede frem klokken 17.20. Når det regnede og var koldt, var det ikke rart at tænke på, at de stod der og frøs med store biler svingende lige forbi, mens det skumrede. De havde været i børnehaven siden klokken 8. Og dengang var der ovenikøbet ordentlige normeringer.

Nogle gange tog jeg en taxa, men så sad jeg fast i trafikken. En dag i taxaen tænkte jeg: "Nu får jeg en blodprop!". Jeg var følelsesløs i ansigtet, det prikkede og stak i den ene side, jeg havde smerter i brystet og tunnelsyn og kunne ikke mærke mine fødder. Men jeg fik ikke en blodprop.

Mine anstrengelser skyldtes, at jeg efter tre år som freelancer havde fået en tidsbegrænset ansættelse i DR som studievært. Det var mit drømmejob. Sådan var det at være nyuddannet - man måtte kæmpe. Sådan er det stadig. Jeg stræbte efter at gøre karriere. Jeg havde jo været dygtig i skolen. Det generede mig, at nogle af de mest tumpede fra min årgang løb med de fede job. Jeg sad der med mine efterhånden tre børn og stress, men var jo selv ude om det.

Kun arbejdsidentitet tæller

Hvorfor fik jeg børn, når jeg så gerne ville arbejde? Fordi... jeg vidste, at min mand ville blive en god far (og dem var der ikke så mange af, havde jeg lært af min mor). "Der skal avles", sagde kroppen! Da jeg først havde fået ét barn, vidste jeg, at det bedste, jeg kunne gøre for den bette, var at få nogle flere. Vi blev en stor familie, og det er det bedste, der er sket i mit liv. Det eneste aftryk, jeg har sat i verden, som jeg ikke er i tvivl om er godt, er mine børn.

At moderskabet kom til at fylde, kom bag på mig. For mig var der ligestilling på alle hylder i 70'erne og 80'erne. Vi unge kvinder vidste godt, hvad vi var værd. Faktisk tror jeg, at vi havde mere selvtillid end mænd.

Ligestillingen varede, lige til vi fik vores første barn. Der begyndte biologien at snakke med. Mine bryster råbte højere end mig selv, når ikke jeg kunne komme hjem til et ammebarn.

Jeg var som alle andre mødre, der troede, de skulle gøre karriere, og blev overrasket over moderskabets væld, spændt ud mellem jobbet, som jeg havde troet var mit livs egentlige formål, og det nye magiske, som var kommet ind i mit liv: kærligheden til afkom.

Hvorfor tog jeg den ikke bare med ro og droppede ambitionerne? Fordi jeg gerne ville

ILLUSTRATION: IB KJELDSMARK

"Det er en bedre investering for samfundet, at vi lader de smarte af de modne komme mere til fadet i stedet for, at de 37-årige render rundt med blodsmag i munden og er dårlige mellemledere og fraværende forældre"

bruge min uddannelse, som jeg havde knoklet for. Og fordi jeg godt vidste, at det ikke tæller at være mor, men nærmest er noget, man skal snige sig til at være. Kun arbejdsidentitet tæller i vores samfund.

Høje idealer, men ringe indsigt

Jeg fik chancen for et deltidsjob. Det var godt ikke at skulle tjekke ind så mange timer hver dag, men på deltid blev man sat af holdet, når man ikke deltog i møderne. Man blev ikke regnet.

Da chancen bød sig, blev jeg mellemleder. Jeg var ambitiøs. Hvis jeg ikke skulle miste momentum, måtte jeg slide hårdere i det, gå til møder og læse det organisatoriske spil. Jeg ville realisere den høje standard. Jeg vidste en masse om, hvordan alting skulle gøres på den "rigtige" måde. Jeg havde faglige principper og en helvedes masse selvtillid.

Alligevel var jeg ikke nogen god mellemleder. Jeg var for ung. Som småbørnsmor sov jeg for lidt. Jeg havde ikke modenhed, ro, overskud og overblik nok til at håndtere kon-

Af Karen Lumholt

Rådgiver, foredragsholder og medstifter af Familiepolitisk Netværk

flikter, motivere og give feedback. Min integritet var ikke imponerende, jeg var hudløs.

Jeg kompenserede ved at blive rigtig god til excel-ark. Jeg blev rigid. Møder blev ledet hårdt. Når jeg ser tilbage, var min lederstil micromanagement. Det skyldtes ren usikkerhed. Jeg havde ringe indsigt i, hvad medarbejdere, der var meget ældre end mig, egentlig lavede. Til gengæld havde jeg mine høje idealer. Dem klamrede jeg mig så til sammen med mine excel-ark. Jeg gik ned med den obligate stress, men slap med at være sygemeldt i tre uger. Det var, før stress blev en folkesygdom.

75 år og i fuld sving på arbejdsmarkedet

Nu er børnene i mellemtiden blevet store. Aldrig har jeg haft så stort et personligt overskud.

Jeg er selvstændig i dag og kan arbejde 16 timer om dagen, hvis det skal være. Jeg skal arbejde mindst 20 år endnu.

Min svigermor er 75 og arbejder stadig - som skolepsykolog i en kommune. Hendes chef vil ikke af med hende. Hun er en fremragende mentor for de nyuddannede psykologer og naturligvis en rasende god psykolog. Det bliver man ikke dårligere til med alderen - tværtimod. Hun osrer af klogskab, ja, visdom. Hun ved, hvornår man skal holde tand for tunge. Og hvornår man skal tale. De unge ser på hende med stor respekt.

Hadde jeg vidst, hvor dygtig man kan være som henholdsvis 50- og 75-årig, havde jeg taget den lidt mere med ro som 35-årig og ladet mig fylde af moderskabets glæder med god samvittighed.

"Giv mig en moden chef!" hørte jeg en træt og frustreret medarbejder sige en dag, jeg var ude som konsulent. De havde igen-igen fået en ung chef, som for at markere sig lige skulle stå i spidsen for en større strukturændring.

Det er en bedre investering for samfundet, at vi lader de smarte af de modne komme mere til fadet i stedet for, at de 37-årige render rundt med blodsmag i munden og er dårlige mellemledere og fraværende forældre - mens de smarte af de modne sidder og skumler i en krog. Frustrerede over ikke at blive taget med på råd.

Når nu vi skal blive over 90 år, er det klogt at lade de 30-40-årige være forældre. De har kun få år at være det i - og mange år på arbejdsmarkedet.

Jeg drømmer om, at vore chefer bliver bedre til at sætte unge og gamle sammen og derved tage presset fra de nyuddannede - og give de modne den status, de fortjener.

Lad de unge bruge de gamle til supervision - og lad de gamle inspireres af de nyuddannede.

Lad os se mere holistisk på det. Som samfund bliver vi mere robuste, hvis vi giver plads til omsorg begge veje. Vi kan ikke alt sammen selv - men sammen kan vi alt. ●

Vejen til lighed i sundhed går gennem frivillige

Kolding. "Vi har en relativ og markant ulighed i dødeligheden", sagde Thomas Adelskov (S), formand for KL's Social- og Sundhedsudvalg, da han åbnede KL's årlige Sundhedskonference i Kolding. Han pegede på de frivillige organisationer som vigtige for at rette op på skævheden. "De frivillige kan noget, som vi skal udnytte. Kommunerne skal turde mere i samarbejdet med frivillige og private organisationer. De vil gerne indenfor, og vi skal invitere dem ombord," lød det.

Særlig i forhold til såkaldte 'usynlige' borgere, er der en skævhed i sundheden, og disse borgere er en udfordring, fordi de ofte ikke selv søger hjælp.

Gribskov fyrer skoleleder efter skak-sag

GRIBSKOV. En skoleleder i Gribskov Kommune er øjeblikkelig fratrukt efter en sag om lederens relationer til et skakfirma, som Gilbjergskolen tidligere indgik en større kontrakt med, skriver Netavisen Gribskov. Skoledirektør Steffen Bohni understreger, at intet tyder på personlig økonomisk vinding til skolelederen i forløbet med firmaet Matematik og Skak, som lederen tidligere havde personlige og arbejdsrelaterede relationer til.

- Han har indgået aftalen med Matematik og Skak med mit vidende, men der burde have foreligget en officiel kontrakt, og vi har siden lavet en egentlig kontrakt med skakfirmaet, siger Bohni.

Facebook placerer energieffektivt datacenter i Odense

Odense. Efter tre års fortrolige forberedelser med danske myndigheder er Facebook klar til at placere et nyt stort datacenter i Odense, som skal placeres i et industri- og kontorbyggeri i byen.

- Som I kan se, er mit kropssprog ét stort "like", sagde Odenses borgmester Peter Rahbæk Juel (S) på et pressemøde.

Ifølge Facebook vil der blive tale om et af de mest energieffektive datacentre i verden. Det skyldes blandt andet, at det kølige klima i Danmark kan hjælpe med at holde bygningen kølig.

Der vil blive brugt 100 procent ren og bæredygtig energi i datacentret. Odense håber, at datacentret vil have en positiv effekt på den lokale økonomi og jobskabelsen.

- Vi mærker allerede øget efterspørgsel efter alt fra ingeniører og IT-folk til håndværkere, siger Peter Rahbæk Juel.

Borgmester igen politianmeldt for at læse byrådsmedlems mails

RINGKØBING-SKJERN. Ringkøbing-Skjerns borgmester Iver Enevoldsen (V) (Foto) er blevet meldt til politiet for magtmisbrug, fordi han har læst et byrådsmedlems mails. Politianmeldelsen er en udløber af den såkaldte e-mailsag, hvor kommunens ledelse læste byrådsmedlem Niels Rasmussens (SF) arbejdsmail. Kommunen skulle angivelig have mistanke om læk af fortrolige oplysninger om kommunens meget omdiskuterede bredbåndsudbud.

Det er kommunikationsrådgiver Teddy Gehrke, der udover for magtmisbrug også har anmeldt borgmesteren, kommunaldirektøren, kommunens jurist og IT-medarbejdere for brud på brevhemmeligheden. Han arbejder for internetvirksomheden AirNet, som har klaget til EU-Kommissionen i den langtrukne bredbåndssag, hvor Ringkøbing-Skjern Kommune er beskyldt for ulovlig og konkurrenceforvridende støtte til fiberbredbånd. Det er ikke lykkedes at få en kommentar fra borgmester Iver Enevoldsen.

Syge borgere og deres pårørende kan få hjælp af velfærdsteknologien. Men på mange områder er teknologien længere fremme end lovgivningen, og der er etiske dilemmaer at tage stilling til.

Foto: Joachim Rode / Polfoto

Lovgivning kan ikke følge med velfærdsteknologien

Syge borgere og deres pårørende kan få hjælp af velfærdsteknologi i hverdagen, men udviklingen har overhalet lovgivningen. Det giver kommunerne store problemer med at implementere alle de smarte løsninger.

o social

Af Mathilde Friis-Andersen
mathilde@dknyt.dk

- Der er i dag store muligheder for at forbedre tilbuddene til borgere med teknologi, men vi må ikke stille de løsninger til rådighed, fordi det strider mod lovgivningen. De teknologiske muligheder er foran de lovgivningsmæssige muligheder, og det giver dilemmaer, som det er på høje tid vi begynder at beskæftige os med.

Sådan lød det fra rådmænd for Sundhed og Omsorg i Aarhus Kommune, Jette Skive, da hun onsdag åbnede konferencen 'Digital Velfærd eller Omsorg?' på Dokk1 i Aarhus, hvor dknyt var til stede.

På programmet var særlig de juridiske og etiske udfordringer, som kommunerne i stigende grad oplever, når de tager nye intelligente velfærdsteknologier i brug.

Må Susanne for eksempel overvåge sin demente mand med et kamera, som hun kan

tænde på distancen, når hun via de sensorer, der er installeret i deres hjem, modtager en sms om, at der er risiko for, at hendes mand er faldet?

Hvilket hensyn vejer højest?

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt, selvom kameraet ville være en stor hjælp for Susanne. Dels fordi hendes mand ikke har givet samtykke til overvågningen, dels fordi parret modtager kommunal hjemmepleje.

For hvad gør man, når nu Susannes mand ikke længere er i stand til at give det nødvendige samtykke? Og hvad gør man med kameraet, mens hjemmeplejen er på besøg? Skal kameraet blot slukkes, eller skal stikket helt tages ud af kontakten for at sikre, at Susannes private overvågning af hendes mand ikke bliver til overvågning af kommunalt ansatte?

Et supplement eller en erstatning?

Dette - og en lang række andre dilemmaer - blev debatteret i løbet af dagen blandt deltagerne, som i høj grad bestod af kommunalt ansatte, der både nikkede genkendende til de etiske udfordringer, der opstår i mødet med de mange nye muligheder, og de stopklodser, som lovgivningen på nuværende tidspunkt sætter for udrulningen.

Jacob Birkler, filosof og medlem af og tidligere formand for Etisk Råd, fremhævede netop sondringen mellem det menneskelige: at overvåge. Og han præsenterede det, han kaldte den velfærdsteknologiske lakmusprøve: At stille spørgsmålet, om teknologien er et supplement eller en erstatning? Og i de tilfælde hvor den er en erstatning, hvorvidt den så kan fravælges?

Kan man skabe nærvær på afstand?

Det er velfærdsteknologiens største udfordring og dilemma her og nu, at området er så komplekst, at det både involverer forvaltningsloven, socialloven, sundhedsloven, persondataloven samt retsplejeloven. Det gør det vanskeligt at navigere.

Det vakte således glæde i salen, da Liselott Blixt (DF), formand for Folketingets Sundhedsudvalg, via en skypeforbindelse kunne fortælle, at der kommer et lovforslag i høring, som netop skal

"De teknologiske muligheder er foran de lovgivningsmæssige muligheder, og det giver dilemmaer, som det er på høje tid vi begynder at beskæftige os med."

Rådmænd for Sundhed og Omsorg i Aarhus Kommune, Jette Skive

regulere området for samtykkeklæring - en høring, hun opfordrede alle til at deltage i. Hun kunne desuden oplyse, at udvalget arbejder på en regulering af området for overvågning.

At Liselott Blixt netop var med på en skypeforbindelse, gav samtidig forsamlingen anledning til - i realtime - at vurdere, om Jacob Birkler havde en pointe, da han forklarede, at de mange nye teknologier og kommunikationsmuligheder ganske vist er smarte og åbner mange nye muligheder, men retorisk spurgte, om man nu også kan være nærværende på afstand?

Konferencen var arrangeret af Aarhus, Viborg, Hedensted, Viborg og Syddjurs Kommune samt velfærdsteknologivirksomhederne Welfare Tech og CareWare.

Borgmester: Statens tilbagebetaling fra skatteinddrivelse er "utidig"

Regeringen kan efter en kort bemærkning ende med at hjemtage ansvaret for inddrivelsen af ejendomsskatter, en opgave, som kommunerne gerne ser parkeret permanent i egen forvaltning.

o inddrivelse

Af Jens Holm
jens@kommunen.dk

Det er ikke småbeløb, de danske boligejere skylder kommunerne.

I Københavns Kommune mangler der over 30 millioner kroner i kassen, mens boligejerne i Aarhus og Gribskov Kommune har misligholdt betalinger for godt 10 millioner kroner. Det viser en ny oversigt fra Skatteministeriet. Sammenlagt står Skat til at overdrage restancer på over 300 millioner kroner alene for ejendomsskat til inddrivelse ved kommunerne selv.

KL glæder sig over, at kommunerne selv får muligheden for at inddrive gælden, men glæden kan blive kortvarig.

I det nuværende lovforslag om overdragelse af inddrivelse

få lov til at varetage inddrivelsesopgaven selv.

- Jeg erfarer, at beløbet er vokset og vokset, mens vi ikke havde opgaven. Jeg er sikker på, at vi nok skal få os gravet godt ned, og at resultatet er bedre, når vi er færdige, end da vi fik opgaven - i direkte modsætning til staten, siger Carsten Rasmussen.

Frustration i forvaltningen

Hvis kommunerne skal overdrage ansvaret tilbage til staten i 2019, bliver det svært at opnå optimale gevinster.

- Når det er kørt på skinner efter ét år, så er vi måske der i forløbet, hvor vi skal aflevere opgaven til Skat igen. Det er det, der er så frustrerende, siger Susanne Rehn, der er teamleder for Center for Koncernservice og Økonomi hos Næstved Kommune.

Staten vil kompensere kommunerne for inddrivelsesopgaverne. Ifølge Susanne Rehn betyder det, at Næstved Kommune vil få midler, der kan finansiere en halv medarbejder.

- Men arbejdet kræver mere end en halv medarbejder. Og i starten vil det jo altid tage længere tid, fordi vi først skal ind i de nye rutiner. Blandt andet skal vores debitorsystem kunne håndtere sagerne, og vi skal lave aftaler med

Top 10: Restance for ejendomsskat per kommune

Københavns Kommune	30.194.658
Aarhus Kommune	10.103.627
Gribskov Kommune	10.098.870
Næstved Kommune	8.362.798
Lejre Kommune	6.587.267
Kalundborg Kommune	6.521.286
Gentofte Kommune	5.681.740
Lyngby-Taarbæk Kommune	5.567.534
Silkeborg Kommune	5.351.428
Solrød Kommune	5.167.425

advokater om, at de skal forstå selve tvangsauktionen, fortæller hun.

Her ser kommunen også frem til selv at få muligheden for at kunne inddrive sin gæld, og her forventer teamlederen at kunne rykke markant hurtigere på sagerne, end hvad Skat har præsteret.

- Skat rider ikke samme dag, som de sadler. Skat har to

måneder og tre år at løbe på, inden de skal vælge at sætte huset på tvang. Vores opfattelse er, at det har taget lang tid for Skat - det virker som om, at de ikke har behandlet sagerne løbende, siger Susanne Rehn.

Udgifter skal afskrives

Det midlertidige ansvar, der bliver placeret hos kommu-

"Staten kan lige så godt bekende kulør og sige, at den ikke magter opgaven."

Carsten Rasmussen (S), borgmester, Lejre

nerne, gør det heller ikke muligt at lave den mest fordelagtige løsning set ud fra et økonomisk perspektiv.

- Overtager kommunerne opgaven permanent, så vil engangsudgifterne kunne fordeles over en meget lang periode. Men bruger vi et halvt år på at opbygge systemer, så har kommunerne dybest set kun opgaven halvandet år efterfølgende, og så skal man igen til at afskrive, når opgaven ikke er der længere, siger Morten Mandøe, der er cheføkonom hos KL.

Avisen har foreholdt skatteminister Karsten Lauritzen (V) kritikken fra borgmester Carsten Rasmussen (S) og KL, men ministeren "har desværre ikke mulighed for at give interview," skriver Skatteministeriets kommunikationssekretariat og henviser til Skatteministeriets høringsvar til L 102, som dog ikke indeholder svar vedrørende den konkrete kritik.

Fra kommune til stat til kommune - til stat?

► Skatteminister Karsten Lauritzen (V) har den 14. december 2016 fremsat et lovforslag (L 102) om, at inddrivelse af ejendomsskatter og andre fortrinsberettigede krav skal overdrages til kommunerne.

► Ansvaret skal altså overdrages fra staten, som overtog opgaven omkring inddrivelse af al offentlig gæld i 2005.

► Lovforslaget er fremsat "som følge af den ekstraordinære situation, som Skats restanceinddrivelse befinder sig i. Efter at det blev besluttet at nedlukke Ét Fælles Inddrivelsessystem (EFI), er inddrivelsesaktiviteten væsentligt nedsat, hvilket har betydelige konsekvenser for kommunernes krav, herunder de fortrinsberettigede krav," beskrives det i lovteksten.

► Den samlede regning for at lægge EFI i graven og udvikle midlertidige erstatningssystemer kan ende på op mod 475 millioner kroner, fortalte Skatteministeriet i foråret 2016.

Kilder: Folketinget.dk, Skatteministeriet og KL

Skat står til at overdrage restancer på over 300 millioner kroner alene for ejendomsskat til inddrivelse ved kommunerne selv.

Foto: Kristine Kiillerich / Polfoto

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dkAnders Kjølner
anders@kommunen.dk

Kommunen har i november og december gennemført en trivselsundersøgelse blandt landets kommunale chefer og direktører. Dette er den første af tre artikler baseret på undersøgelsen.

"Hvor er du dum!"

Mere end hver tiende kommunale chef er enten blevet chikaneret eller bagtalt af et byrådsmedlem, viser en ny rundspørge. Chikane 'ovenfra' rammer hårdest, viser forskning.

◦ arbejdsmiljø

Politikerne er ikke kun hårde ved hinanden, men også ved de kommunale embedsmænd. I en rundspørge til landets kommunale chefer foretaget af *Kommunen* angiver 14 procent, at de enten er blevet udsat for chikane eller bagtalelse indenfor det seneste år.

Mens 10 procent har svaret, at de er blevet sladret om eller bagtalt af en lokalpolitiker, angiver 4 procent at føle sig chikaneret gennem eksempelvis trusler, overfusninger eller en oplevelse af at få beslaglagt arbejdstiden med aktindsigter.

En kvindelig chef beskriver en situation, hvor en politiker kommer ind i hendes forvaltning og overfuser hende og kalder hende dum foran hendes medarbejdere. Men hun har ikke lyst til at stå frem af frygt for repressalier. Den samme forklaring lyder fra alle de chefer, som *Kommunen* har været i kontakt med:

- Jeg kan jo godt bekræfte overfor dig, at jeg er blevet chikaneret af vores politikere. Men jeg kan ikke uddybe, hvad det har bestået i, for så vil nogen lynhurtigt kunne gætte, hvor det kommer fra, lyder det fra en anden embedsmand.

Og noget tyder på, at chikane er blevet en uheldig del af hverdagen i dansk kommunalpolitik. *Kommunen* gennemførte i 2016 en trivselsundersøgelse blandt byrådderne, hvor mere end hver fjerde svarede, at de var blevet chikaneret af en kollega i byrådet.

Jonatan Kolding Karnøe, der er lektor ved UCSJ og forfatter til bogen *Politisk Psykologi*, fortalte i den forbindelse, at chikane kan blive

brugt som et politisk våben.

- Chikane kan være en strategi for nogle politikere eller partier. Det kan forekomme som en negativ kampagne, der stiller modstanderen i et dårligt lys, sagde han i juni.

Ifølge den tidligere kommunaldirektør Allan Vendelbo udspringer chikane som regel af frustrationer hos byrådsmedlemmer, der føler sig overhørt, men det kan også i nogle tilfælde være et forsøg på at sabotere politiske tiltag ved at gå efter den ansvarlige chef.

- Jeg kan nævne et eksempel fra en kommune, hvor et lille flertal vedtog en ny udbudspolitik, idet en række indkøb nu blev foretaget hos leverandører udenfor kommunen efter udbud. Det var et politisk ønske, men indkøbschefen blev syndebuk og selve personificeringen af det, de var uenige i, siger Allan Vendelbo, der har været kommunaldirektør i Stenløse, Høje-Taastrup, Ballerup og Greve.

Kræver stærk borgmester

Allan Vendelbo forklarer, at chikane ofte går ud på at blikke en chefs faglighed ved at endevende dennes arbejde og blæse småfejl op, men det kan også være en social udelukkelse, hvor udvalgsmedlemmerne åbenlyst ignorerer en områdechef for at undergrave vedkommende foran dennes medarbejdere.

Den tidligere kommunaldirektørs erfaring er, at de fleste konflikter bliver løst i opstarten ved, at borgmesteren træder til og indskærper sine byrådskolleger, at de ikke bør lade deres frustrationer gå ud over chefen. Men hvis ikke borgmesteren har den nødvendige gennemslagskraft, eller hvis konfliktniveauet er

Hvilken form for chikane udøver politikerne?

(sorteret efter hyppighed)

Bagvaskelse eller injurier

Overfusninger

Falske beskyldninger

Brug af aktindsigter til at beslaglægge tiden

Udelukkelse og isolation

Bevidst tilbageholdelse af oplysninger

Pres på embedsværket

meget højt i byrådet, er det ikke altid muligt for chefen at blive i sit arbejde.

- Der er de her "varmesøgende missiler", der har sat sig et eller andet mål, og hvis ikke borgmesteren og kommunaldirektøren kan tale dem ned, så er der kun én udgang: At den pågældende

chef finder et nyt job eller bliver fyret, for det er simpelthen umuligt at være der, forklarer han.

Chikane ovenfra er værst

Det er ikke kun utilfredse byrådsmedlemmer, der kan være med til at gøre livet surt for de kommunale chefer. Lidt over 22 procent af de adspurgte chefer i *Kommunens* rundspørge har nemlig svaret ja til, at de har oplevet at blive chikaneret indenfor det seneste år.

Det er oftest borgere, der bliver angivet som ansvarlige, men konsekvenserne af deres chikane har ikke helt så voldsomme konsekvenser, som når den skyldige er en politiker på rådhuset. De chefer, der føler sig mobbet af politikerne, vurderer deres arbejdsmiljø som dårligere, end dem, der har følt sig chikaneret af en politiker.

Der er blevet påvist en sammenhæng mellem mobning på arbejdspladsen og depressioner, og ifølge lektor i psykologi på Københavns Universitet Kirsten Nabe-Nielsen er der flest depressive symptomer, når mobningen kommer fra en overordnet, mens der er færrest, når den kommer fra en person udenfor organisationen.

- Det handler om, hvorvidt den person, der føler sig udsat for mobning, føler, at det er svært at forsvare sig mod disse handlinger, og der kan man i hvert fald overveje, om ikke det er sværere at give igen, hvis man bliver overfuset af en overordnet, forklarer hun.

» Læs Allan Vendelbos gode råd til politikere om arbejdsgiverrollen på side 12.

Hvem føler chefen sig chikaneret af?

Borgere

15 % af cheferne har følt sig chikaneret af en borger

Kollegaer

6 % af cheferne har følt sig chikaneret af en kollega

Politikere

4 % af cheferne har følt sig chikaneret af en politiker

Organisationer/ foreninger

2 % af cheferne har følt sig chikaneret af en organisation eller forening

"Jeg kan jo godt bekræfte over for dig, at jeg er blevet chikaneret af vores politikere. Men jeg kan ikke uddybe, hvad det har bestået i, for så vil nogen lynhurtigt kunne gætte, hvor det kommer fra."

Anonym chef

Hvem bagtaler og sladrer om chefen?

Kolleger

23 % af cheferne har følt sig udsat for sladder eller bagtalelse af en kollega

Borgere

11 % af cheferne har følt sig udsat for sladder eller bagtalelse af en borger

Politikere

10 % af cheferne har følt sig udsat for sladder eller bagtalelse af en politiker

Organisationer/ foreninger

4 % af cheferne har følt sig udsat for sladder eller bagtalelse af en organisation eller forening

Om undersøgelsen: *Kommunen* har i november og december gennemført en trivselsundersøgelse blandt landets 1.340 kommunale chefer og direktører. Med svar fra 443 kommunale chefer og direktører opnås en svarprocent på 33.

Af Allan Vendelbo. Frisk mund til byrødderne

Valget nærmer sig, og nye forventningsfulde kolleger er på vej ind i byrådene. Det er god anledning til at sætte fokus på samarbejdskultur og trivsel på rådhusene. De nye skulle jo gerne få lyst til at blive.

Lokalpolitikeren som arbejdsgiver

For de fleste nyvalgte lokalpolitikere kommer det som en ganske stor overraskelse, at de nu også er arbejdsgivere eller ledere. Når lokalpolitikeren henter sine børn på skolen, er man ikke bare forælder - så er man også 'byrådsmedlemmet'. Når man besøger sin gamle mor på plejecenteret, er man ikke bare pårørende - så er man også medlem af byrådet. Når man udtaler sig kritisk, er man ikke bare borger, men arbejdsgiver.

Opmærksomhed og omhu

Den ny rolle kræver både stor opmærksomhed og omhu, når man skal balancere mellem at være pårørende og byrådsmedlemmet eller arbejdsgiveren. Et synspunkt på lektiecafé-ordningen ytret af et byrådsmedlem vil helt naturligt få en anden vægt end det samme synspunkt ytret af en anden forælder. Et synspunkt på en navngiven medarbejder på plejecenteret får en helt anden vægt, når man er byrådsmedlem, end når man er helt almindelig pårørende, og det rejser for flere nyvalgte lokalpolitikere det helt naturlige spørgsmål: Kan jeg nu ikke varetage mine børns interesser, når jeg er blevet byrådsmedlem? Eller har min mor ikke de samme rettigheder som de øvrige beboere på plejecenteret, blot fordi jeg er blevet byrådsmedlem? Svaret er naturligvis: Jo, du har de samme rettigheder, men du skal tænke nøje over, hvordan du varetager dine eller dine pårørendes rettigheder, for du er ikke længere en helt almindelig borger - du er byrådsmedlem.

Arbejdsgiverrollen

Som byrådsmedlem er du i gennemsnitskommunen arbejdsgiver for næsten 5.000 medarbejdere: SOSU-assistenten, sygeplejersker, lærere, pædagoger, HK'ere, 3F'ere og så videre.

Arbejdsgiverrollen indebærer, at du er med til at beslutte personalepolitikken, uddannelsespolitikken, lønpolitikken, politikken for medindflydelse og så videre. Som lokalpolitiker fastlægger du de overordnede rammer for arbejdet i kommunen, men du er også i det daglige arbejdsgiveren. Det betyder, at der bliver lagt særlig mærke til det, du siger, og det, du gør. Så lad være med at give udtryk for, at lønnen er alt for dårlig på ældreområdet. For de, der hører det, tror naturligvis, at du vil tage initiativ til at få det lavet om. Og lad være med at udtale dig om skolelederens manglende kvalifikation eller evne til at lede skolen. For de, der hører det, tror naturligvis, at du vil tage initiativ til at få lavet om på det.

Uenige arbejdsgivere

I byrådet hersker den politiske uenighed som noget naturgivent og sundt. Men det kan komme til at smitte af på arbejdsgiverrollen.

I en kommune besluttede et flertal i byrådet en ny udbuds politik, der medførte, at langt

flere opgaver skulle i udbud. Nogle af de opgaver, der kom i udbud, var tidligere blevet udført af lokale leverandører - altså leverandører, der var bosiddende i kommunen. Efter udbuddet skulle opgaverne nu udføres af udenbys leverandører. Det medførte en meget voldsom personlig kritik af indkøbschefen fra den del af byrådet, der ikke havde stemt for den ny udbuds politik. Kritikken blev ikke kun udtrykt i byrådet, men i hele lokalsamfundet. Konsekvensen blev, at indkøbschefen opsagde sin stilling.

I en kommune besluttede et flertal i byrådet at lukke en ud af 8 skoler med henvisning til, at elevtallet var faldende. Beslutningen affødte mange borgerprotester, og de partier, der ikke var for beslutningen om at lukke skolen, satte spørgsmålstejn ved, om man overhovedet kunne undvære skolen, hvis nu børnetallet begyndte at stige igen. De mange spørgsmål, der blev stillet, skulle skolechefen jo på bedste vis forsøge at besvare. De svar, skolechefen fremsendte, pegede alle på, at det både var hensigtsmæssigt at lukke skolen og muligt at rumme alle eleverne på de tilbageblevne skoler. De partier, der var imod skolelukningen, fandt, at skolechefen ikke var neutral i sin besvarelse og kritiserede i stærke vendinger skolechefens ageren. Efter ganske få måneder havde skolechefen fundet sig et nyt job.

Chikane?

De to eksempler beskriver hverdagseksempler fra politisk styrede organisationer, hvor risikoen for at komme i sådanne situationer så at sige er indbygget i systemet. Arbejdsgiverne er per definition uenige, og de ansatte skal udføre de beslutninger, som et uenigt byråd har truffet. Heri er indbygget flere risici for, at gennemførelsen af en beslutning bliver konfliktfyldt.

I langt de fleste tilfælde håndteres sådanne uenigheder med forståelse fra byrådets mindretal og med forståelse fra de udførende ansatte for, at det er vilkår, der er forbundet med at arbejde i en politisk styret organisation. Men som *Kommunens* netop offentliggjorte trivselsundersøgelse viser, udvikler flere og flere situationer sig altså til noget, der af de ansatte chefer opfattes som egentlig chikane. Hele 14 procent af de chefer og ledere, der har svaret, var ja til, at de har oplevet chikane eller bagtalelse fra deres politiske arbejdsgivere.

14 procent er for mange!

Og det er for mange - for det betyder, at de pågældende ikke kan løse deres opgaver optimalt. Det betyder, at deres effektivitet i det daglige ikke er i top. Det betyder, at den pågældende organisation spilder kræfter på at gå med "livrem og seler".

Der hviler et stort ansvar på borgmesteren og kommunaldirektørens skuldre for at få de 14 procent ned. Hvis der er mistanke om chikane, må borgmesteren tage ansvar for at få talt med sine politiske kolleger, og kommunaldirektøren må tage ansvar for at sikre tålelige arbejdsvilkår for sine chefer og ledere ved løbende at have en dialog med borgmesteren herom.

Arbejdsgiverrollen i en politisk styret organisation er noget helt særligt, men den kan sagtens udøves uden chikane.

Allan Vendelbo har været kommunaldirektør i flere kommuner, direktør i SKI og kontorchef i KL. I dag er han pensionist, men arbejder freelance for Lundgaard Konsulenterne.

"I byrådet hersker den politiske uenighed som noget naturgivent og sundt. Men det kan komme til at smitte af på arbejdsgiverrollen."

"Så lad være med at give udtryk for, at lønnen er alt for dårlig på ældreområdet. For de, der hører det, tror naturligvis, at du vil tage initiativ til at få det lavet om."

Sjællandske kommuner vil udlicitere støtte til udsatte unge. Det er dog ikke lige så enkelt at konkurrenceudsætte en broget gruppe mennesker med vidt forskellige udfordringer, som det er at sende tekniske opgaver i udbud. Foto: Linda Johansen / Polfoto

Kommuner udskyder første forsøg med sociale udbud

Når sjællandske kommuner vil konkurrenceudsætte støtte til udsatte unge, kan det give store besparelser. Men det er forbundet med betydelig risiko, vurderer forsker. Foreløbig er det første forsøg på et socialt udbud blevet udskudt.

o anbringelser

Af Anders Kjeller
anders@kommunen.dk

Det kan være en god forretning for kommunerne at udlicitere tekniske opgaver. Men kan man opstille mål og standardprocedurer på samme måde, når det er mennesker, der er tale om?

Der kommer til at gå lidt længere tid, før vi finder ud af det, efter det sjællandske indkøbsfællesskab FUS har måttet udskyde konkurrenceudsættelsen af opholdspladser til en værdi af 500 millioner på grund af "den politiske proces i kommunerne".

Holbæk Kommune står i spidsen for forsøget på at konkurrenceudsætte det sociale område med det formål at nedbringe de stadigt stigende udgifter for kommunerne. Men der er mange ubekendte faktorer i det nye tiltag, forklarer programleder Ulf Hjelmar fra KORA, der har undersøgt danske og internationale studier af udlicitering i perioden 2000-2014.

Hans gennemgang af den eksisterende forskning viser, at der kan være væsentlige økonomiske gevinster for kommunerne, hvis man kan standardisere ydelserne, og at det samtidig er en fordel,

hvis der er en omfattende og stabil efterspørgsel efter de pågældende ydelser.

I FUS' kommende udbud er dog tale om en broget gruppe af børn og unge, der kan have forskellige udfordringer som følge af omsorgssvigt, lav intelligens, misbrug, kriminalitet eller forskellige psykiatriske diagnoser.

- De forhold, der kendetegner succesfulde udbud, er derfor ikke til stede i særlig høj grad her, så man kan sige, at det er usikkert, om man kan hente væsentlige økonomiske gevinster ved denne måde at indkøbe disse tjenesteydelser, forklarer Ulf Hjelmar.

Til gengæld taler det til kommunernes fordel, at anbringelserne ikke før har været i udbud, da de store besparelser typisk kommer, når et område bliver konkurrenceudsat første gang.

- Erfaringer fra udlandet siger, at det er muligt at hente op til 15 procents besparelser ved det første udbud. Men det er typisk på det tekniske område, så en eventuel økonomisk gevinst vil nok være mindre på det sociale felt, siger Ulf Hjelmar fra KORA, der

"Det her går imod al den viden, vi har om udsatte børn. De har brug for kontinuitet og en rød tråd i deres liv. Det viser al forskning. Men her kommer man til at sætte spørgsmålstegn ved, hvilke tilbud der er om to år, og så går den langsigtede investering fløjten."

Benny Andersen, formandsformand, Socialpædagogerne

understreger, at man ved langt mere om de økonomiske end de kvalitetsmæssige konsekvenser af udlicitering.

Kommunerne er pressede

De stigende udgifter på det sociale område gør - ifølge KL's formand Martin Damm (V) - konkurrenceudsættelsen nødvendig, men i en udtalelse til Information har han sagt, at det er svært at måle kvalitet på det sociale område.

Flere faglige organisationer er også bekymrede for, at kommunerne på længere sigt kommer til at tabe penge, fordi den faglige indsats bliver nedprioriteret.

- Det her går imod al den viden, vi har om udsatte børn. De har brug for kontinuitet og en rød tråd i deres liv. Det viser al forskning. Men nu kom-

mer man til at sætte spørgsmålstegn ved, hvilke tilbud der er om to år, og så går den langsigtede investering fløjten, siger Benny Andersen, formandsformand for Socialpædagogerne.

Som en del af ansøgningsprocessen skal de interesserede virksomheder besvare cases, hvor de forklarer, hvordan de vil hjælpe en fiktiv ung med problemer, der kan spænde fra stofmisbrug til en dårlig tilknytning til plejefamilien. Men Knud Aarup, der er formand for Socialpolitisk Forening, mener, at det er en forsimplet tilgang til opgaven.

- Min påstand er, at man vil kunne give nogle ret nuancerede lærebogssvar på de her lidt simple spørgsmål, og at det mest sandsynlige vurderingskriterium i sidste en-

de derfor bliver økonomien, siger han.

Kommuner står udenfor

Da den endelige deadline for udbudsmaterialet nu er blevet udskudt til slutningen af februar, får kommunerne længere betænkningstid, før de vælger, om de vil tilslutte sig udbuddet. En række kommuner har dog allerede valgt ikke at deltage, heriblandt de to største kommuner, Næstved og Roskilde. I Roskilde Kommune meddeler de, at de hellere vil arbejde videre med at forankre indsatsen overfor de udsatte unge lokalt:

- Roskilde Kommune arbejder med et afsæt i en sammenhængende børnepolitik med at have og udvikle lokale tilbud til unge i målgruppen. Roskilde Kommunes egne tilbud vil dermed heller ikke byde på opgaverne, da det også vil kunne få betydning for fleksibiliteten og rummeligheden i tilbuddet i forhold til kommunens egne borgere, oplyser kommunen i en skriftlig kommentar. o

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Andreas Steenberg** (R)

4.400 FLERE PÆDAGOGER I KOMMUNERNE

Vi lærer de vigtigste ting i vores liv i løbet af de første måneder og år. Derfor skal vi sætte tidligt ind for at kunne give alle børn muligheden for at vælge deres fremtid uanset baggrund. Det kræver nærværende voksne, og at der er nok af dem. Det mener vi ikke, der er i dag.

Vi foreslår at styrke ved kompetenceløft af dagplejere og det pædagogiske personale i vores daginstitutioner. Samtidig vil vi år for år give kommunerne penge til at ansætte flere pædagoger, så kommunerne har mulighed for at prioritere mindst to pædagoger og en medhjælper til 10 vuggestuebørn eller 19 børnehavebørn. Vi vil ikke lovgive, men aftale det med kommunerne, og der skal være fleksibilitet lokalt.

Det koster selvfølgelig penge at ansætte flere pædagoger og styrke kompetencerne. Vores beregninger viser, at det vil betyde 4.400 flere pædagoger. De penge kan findes med det radikale forslag om at hæve pensionsalderen i takt med, at vi lever længere og har flere gode år i alderdommen. Dog skal de, der er nedslidte, have bedre mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Regeringen, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti har allerede vedtaget at hæve pensionsalderen i 2030. Vi foreslår, at vi gør det allerede i 2025. Det skaber råderum.

På den måde ønsker vi, at de, der kan, bidrager lidt mere til den generation, der kommer efter os. ●

“Vi lærer de vigtigste ting i vores liv i løbet af de første måneder og år. Derfor skal vi sætte tidligt ind for at kunne give alle børn muligheden for at vælge deres fremtid, uanset baggrund.”

» **Kommenter klummen på kommunen.dk**

Carsten Rasmussen, Kandis-fan og suppe-steg-is musiker, er taget i Toksværd Hallen med sit keyboard. Han glæder sig til Kandis-koncerten den 25. februar - og står klar i kullissen, hvis der bliver brug for ham på scenen.

Fotograf: Steen Knarberg

DKNYT

dknyt er først med den seneste udvikling på den kommunal- og landspolitiske dagsorden. Bestil et gratis prøveabonnement på www.dknyt.dk eller ring 46 35 33 43

Bagom borgmesteren**”JEG HAR ALDRIG EJET EN BIL FRA NY”**

Næstveds borgmester brænder for sin by og er ikke bange for at stille krav til sine borgere. Personligt tror han på at bevare jordforbindelsen - med Kandis og kød, sin kolonihave og Klassefesten. Kom med bagom den tidligere ølkusk Carsten Rasmussen (S).

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Hvad er din største politiske ambition for 2017?

Det er at blive genvalgt! Men derudover er det at få taget det første spadestik til overflytningen af de 375 statsarbejdspladser. Og så glæder jeg mig til genoplivningen og åbningen af Holmegaard Museum, der har været lukket en del år efter en konkurs.

Hvor var du i dit liv som 25-årig?

Da var jeg nybagt far, parcelhusejer og ægtemand på andet år - og så var jeg ølkusk for Faxe Bryggerierne.

Hvis du ikke var blevet politiker, så var du blevet ...?

Så var jeg nok forblevet ufaglært - havde enten kørt lastbil eller arbejdet som vej- og asfaltmand, som jeg gjorde tidligere. Jeg er forøvrigt stadig medlem af 3F.

Hvad ligger der altid på dit natbord?

Ingenting. Jeg læser ikke i sengen, og jeg skal heller ikke tjekke Facebook og den slags.

Hvad er det sidste, du gør, inden du går i seng?

Ingenting. Jeg går bare i seng. Og gerne tidligt, hvis jeg er hjemme til det. Nogle gange går Lisbeth og jeg i seng kl. 21, og så står vi op kl. 05.30.

Hvilken politikers hjerte, hjerne og holdning beundrer du?

Svend Auken og Anker Jørgensen. De var tro overfor sig selv. Anker, som én har sammenlignet mig med - beholdt sin lejlighed og var ligesom mig medlem af FDB. Jeg er heller ikke flyttet, fordi jeg blev borgmester, jeg har en kolonihave, har aldrig ejet en bil fra ny, spiser rundstykker med rullepølse og drikker kaffe af plastickrus med mine gamle kolleger fra vejvæsenet. Jeg har ikke forandret mig. Det gjorde de heller ikke.

Hvilken person eller begivenhed har haft størst betydning for dit liv?

Det er min kone. Hun er min største støtte og utrolig forstående overfor, hvad jobbet kræver af mig. Jeg har svært ved at sige 'nej' til ting, og derfor er jeg ofte på farten. Men der er nystrøgne skjorter, mad i køleskabet og ingen sure miner. Jeg er heldig, for der er en høj skilsmisserate hos borgmestere. Og jeg betaler hende tilbage ved at være fuldt ud til stede, når jeg er hjemme.

Hvad er dit yndlingsmotto?

'Husk: Dem, du møder på vej op, møder du også på vej ned.' Derfor er det en rigtig god idé at være et ordentligt menneske og ikke træde på folk. For der kommer altid et liv efter titlen. Og vi mennesker har brug for hinanden.

Hvad er det vigtigste, du har lært af dine forældre?

Det er at 'være sig selv.' Glem ikke, hvor og hvad du kommer fra.

Hvad er det vigtigste råd, du vil give videre til dine børn?

Man skal passe sine ting og opføre sig ordentligt - ikke snyde og bedrage.

Er du god til at balancere mellem arbejdsliv og privatliv? Være offline?

Ja, jeg er god til at koble fra. Jeg har haft kolonihave, siden jeg var sytten - og den er mit fristed, hvor jeg hygger eller skuffer i min have og er offline.

Hvad ville du gerne være fri for i dit arbejde? Noget, der fylder for meget?

Rigtig mange borgere har stigende utålmodige forventninger til, at borgmesteren kan, skal og har tid til at løse deres personlige problemer og ønsker. Men det er ikke borgmesterens opgave at udrede og afgøre den enkeltes sag - det er vores dygtige fagcentres. Jeg ville ønske, at folk ville overveje vigtigheden i deres ærinder, inden de trykker på 'send' og rykker for svar. Ro på! Vi går ikke sultne i seng, og verden går ikke under, fordi det hul i vejen ikke bliver lappet i dag.

Hvad kan gøre dig bange?

Stress. Borgmesterjobbet er et skønt, men hårdt job. Heldigvis har jeg et fantastisk godt sovehjerter. Og det redder mig, siger min læge.

Hvad er dit bedste kurtiseringstip?

At være en god, gammeldags gentleman - det virker hver gang. Og hjælpe til derhjemme - det virker også! Det tror jeg, mange mænd overser. Og så selvfølgelig et dybt kig i øjnene og et kys - midt i det hele.

Når jeg ser et dansegulv, så ... Færdiggør sætningen

Så skal jeg ud at danse! Især hvis Kandis spiller. Min kone er mere til DJ Kato.

Hvilken film har du sidst set?

Klassefesten 3. Virkelig plat humor. Det kan jeg godt lide.

Hvad er den allervigtigste egenskab at besidde som samfundsborger?

Demokrati er ikke en tilskuersport. Deltag og vær med i idrætsforeningen eller i skolebestyrelsen, og ligger der en hundepose i hækken, så saml den op og put den i skraldespanden! Jeg samler selv andres pizzabakker op. Og hav for hulen respekt for andre og andres ting.

Hvad ved dine bysbørn ikke om dig, som du gerne vil have, de skal vide?

Jeg tror, de ved alt. Også at jeg er suppe-steg-is-musiker. Jeg har spillet el-orgel, siden jeg var elleve.

Hvilket eftermæle som borgmester vil du gerne have?

Han var hele kommunens borgmester.

**Næstved:
Seks gode og en øjebæ****Din yndlingsrestaurant?**

Restaurant Ilden. Masser af kød. Få grøntsager.

Din yndlingsudsigt?

Udsigten fra rådhusårnet.

Det mest romantiske sted i byen?

Broen over Susåen ved Herlufsholm.

Hvilken butik vil du ikke undvære?

Frellsen Chokolade.

Hvad er byens bedste kulturtilbud?

Næstved Arena.

FOT: BENTE LINDEGAARD / POLFOTO

Hvad vil du gerne have, at din by skal være kendt for?

Byen, der er god at bo i.

Byens største øjebæ?

Aage Pedersens Frøhandel.

Carsten Rasmussen

- ▶ 45 år, borgmester (S) i Næstved siden 2011
- ▶ Gift med Lisbeth
- ▶ Har to drenge.

Arvtagerne

En række borgmestre og spidskandidater stopper ved næste års kommunalvalg. I artikelserien 'Arvtagerne' sætter vi fokus på de nye borgmestercandidater, og hvordan de vil forme det lokalpolitiske landkort efter KV17.

”EN STØRRE DEL AF BEFOLKNINGEN SKAL KUNNE KLARE SIG UDEN HOSPITALSBESØG”

Det er en tung krone, socialdemokraten **Anders Kühnau** får på hovedet, hvis han til november bliver valgt som regionsrådsformand i Region Midtjylland. I næsten 30 år har den siddet på regionskongen Bent Hansen.

Af **Frederik Buhl Kristensen**
frederik@kommunen.dk

Syv - måske otte - minutter gik der, fra Bent Hansen havde udsendt pressemeddelelsen om sin fratreden som regionsrådsformand i Region Midtjylland, til Anders Kühnaus mobiltelefon ringede. Det var P4 Midt & Vest, der ville have Kühnau direkte igennem.

- Normalt ringer radioen med baggrundsspørgsmål, inden de interviewer, men her kunne jeg se på numme-

ret, at det var direkte i radioen fra første øjeblik, fortæller Anders Kühnau.

Men den 35-årige socialdemokrat, som er kørt i stilling som arvtager til formandsposten i Region Midtjylland, var forberedt. Få dage inden havde Bent Hansen kaldt Anders Kühnau ind på sit kontor for at fortælle ham, at han 2. januar ville meddele, at han ikke genopstiller ved regionsrådsvalget til november.

- Det var ikke et kæmpe chok, for jeg vidste godt, at

han gik med overvejelser om at stoppe. Men det var rart, at jeg lige blev forberedt på de mange opringninger, siger Anders Kühnau.

En kæmpe udfordring

Kühnau har de seneste år været anset som kronprins i Region Midtjylland, hvor også Bent Hansen har peget på ham som sin oplagte afløser. Inden han kan sætte sig i formandsstolen, skal Anders Kühnau dog først vælges som partiets spidskandidat på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde 8. februar, hvor han godt nok er spået som vinder, men ikke er den eneste kandidat - og efterfølgende slå Venstres spidskandidat, den 63-årige Ikast-Brande-borgmester Carsten Kissmeyer. Og at vinde vælgeres gunst til november kan vise sig som en meget svær disciplin, efter at rampepølsen i små 30 år har været fikseret på Bent Hansen.

- Folk vil gerne stemme på nogen, de kender, men de skal ikke blot lære mig at ken-

”Det bliver en kæmpe udfordring, hvis jeg kommer til at sidde i spidsen for regionen. Der er meget store udfordringer for vores sundhedsvæsen de kommende år. Måske endnu større end dem, vi har været igennem i den periode, hvor jeg har været menigt medlem.”

de, de skal også lære mig at kende som en kompetent politiker, som de er trygge ved at overlade rorpinden for sundhedsvæsenet til de kommende fire år, siger Anders Kühnau.

- Så jeg skal ud at møde en masse vælgere.

Anders Kühnau var 24 år, da han i 2005 blev valgt ind i regionsrådet. I dag er han blandt andet formand for det indflydelsesrige hospitalsudvalg, mens han som formand for Regionernes Lønnings- og Takstnævn er chefforhandler ved overenskomstforhandlinger med blandt andre landets praktiserende læger. I september overtog han posten som 1. næstformand i

Region Midtjylland, hvilket har været aftalt siden valget i 2013 for at skabe en overgangsfase, inden Kühnau til november - måske - bliver valgt som formand for Region Midtjylland. Alligevel bliver det en svær opgave, han kommer til at overtage efter Bent Hansen, der har siddet som ubestridt regionskonge siden 1990 - først som amtsborgmester i Viborg Amt og efter kommunalreformen i 2007 som regionsrådsformand i Region Midtjylland.

- De sko, jeg skal udfylde, findes knap større, for der er nok ikke nogen, der har været mere for sundhedsvæsenet, end Bent har, siger Anders Kühnau og tilføjer:

- Det bliver en kæmpe udfordring, hvis jeg kommer til at sidde i spidsen for regionen. Der er meget store udfordringer for vores sundhedsvæsen de kommende år. Måske endnu større end dem, vi har været igennem i den periode, hvor jeg har været menigt medlem, siger han.

Skal hænge bedre sammen

Det var ved spisebordet i barndomshjemmet i Aarhus, at Anders Kühnau fik interesse for det sundhedssystem, som han som regionsrådsmedlem har været med til at forvalte siden 2005. Faren var læge, så sundhedsvæsenet var et hyppigt diskussions-emne.

- Det er måske lidt mærkeligt, for der er ikke mange unge mennesker, der går op i sundhedsvæsenet, fordi de endnu ikke rigtig har haft brug for det. Men for mig har det altid været utroligt fascinerende med den fantastisk rivende udvikling, der sker inden for sundhedsvæsenet,

- **Det er klart, at hvis jeg bliver regionsrådsformand, kommer jeg til at være mere væk hjemmefra, siger Anders Kühnau, der her ses med sin mellemste søn, August, på Folkemødet sidste år. - Men jeg vil ikke ende som nogle af dem, jeg har mødt på min vej, som fortryder, at de ikke har haft tid til familien. Derfor er det vigtigt, at jeg er hundrede procent til stede, når jeg er hjemme.**

Foto: Mathias Svold / Polfoto

Blå bog

► **Født 12. august 1981 i Aarhus.**

► **Cand.scient.pol. fra Aarhus Universitet.**

► **1. næstformand i Region Midtjylland og formand for Hospitalsudvalget.**

► **Formand for Danske Regioners Løn- og Praksisudvalg samt Regionernes Lønnings- og Takstnævn.**

► **Valgt til regionsrådet i Region Midtjylland siden 2005 og til byrådet i Horsens siden 2013.**

► **Bor i Stensballe ved Horsens med sin kone Anna, der er læge, og sine tre sønner på 3 måneder, 4 år og 7 år.**

”I dag er det lidt en stafetmodel, hvor vi overleverer patienten til en anden sektor. Jeg ville gerne, at vi i langt højere grad kunne tage fælles ansvar og arbejde sammen om patienterne.”

vil jeg udfordre vores system mere, end Bent har gjort, siger han og tilføjer:

- Til gengæld skal der være ekstra ressourcer til dem, der har et særligt behov. Det er i høj grad de resourcesvage, som i dag reelt får et ringere sundhedstilbud, fordi de ikke er så gode til at navigere i et efterhånden komplekst og meget specialiseret sundhedsvæsen. Dem skal vi give et ekstra godt tilbud - ikke fordi de skal have en bedre behandling, men fordi de skal have den samme effekt af behandlingen, som de resourcesvage får. Det kræver differentieret behandling i langt højere grad, end vi ser nu.

Til gengæld betyder det, at det nok er slut med de nedskæringer og hospitalslukninger, som ofte har skabt stor utilfredshed blandt borgerne gennem Bent Hansens 27 år som formand.

- Man kan selvfølgelig ikke spå om fremtiden, så jeg kan ikke garantere, at der ikke kommer hospitalslukninger, men som det ser ud lige nu, vil det ikke give mening at gå ud og lukke hospitaler. Tværtimod tror jeg, at vi får så rigeligt brug for den kapacitet, vi har, siger Anders Kühnau og tilføjer, at han kommer til at videreføre den kirs, som Bent Hansen har sat:

- Men jeg ikke er Bent Hansen - jeg er Anders Kühnau, så derfor kommer jeg også til at gøre tingene på min egen måde. ○

sammen med hinanden og med resten af sundhedssektoren, samtidig med at patientforløbene bliver beskrevet i bindende aftaler, siger Anders Kühnau, der beskriver det som et “paradigmeskift”.

- I dag er det lidt en stafetmodel, hvor vi overleverer patienten til en anden sektor. Jeg ville gerne, at vi i langt højere grad kunne tage fælles ansvar og arbejde sammen om patienterne.

Mere differentieret behandling

Den model skal være med til at sikre, at sundhedsvæsenet kan tage hånd om de mange flere ældre, der kommer de næste år, uden at der følger mange flere penge med, siger Anders Kühnau.

- En større del af befolkningen skal kunne klare sig uden hospitalsbesøg. Det gælder eksempelvis mange af de ældre, som er kronisk syge. De skal i mindre grad på hospitalet og i højere grad hjælpes af almen praksis. Der

”De sko, jeg skal udfylde, findes knap større, for der er nok ikke nogen, der har været mere for sundhedsvæsenet, end Bent har.”

siger Anders Kühnau.

Og den rivende udvikling kommer til at fortsætte, hvis han bliver formand for regionen, lover Kühnau. Regionens hospitaler hænger nemlig i dag alt for dårligt sammen med de praktiserende læger og de kommunale sundhedstilbud, mener han.

- Min vision for Region Midtjylland er, at vi får skabt et samlet sundhedsvæsen for borgerne. Jeg vil gerne, at borgerne i højere grad oplever, at vi har ét samlet sundhedstilbud og dermed også får den samme kvalitet i behandlingen for alle i regionen, siger Anders Kühnau.

Det betyder, at regionens syv hospitaler skal tale bedre

Tidligere SF-borgmester i Syddjurs, Kirstine Bille er spidskandidat endnu en gang. Hun er et af de kendte navne, SF'erne kan håbe går hen og spiller en rolle i forhandlingerne om borgmesterposter.

Foto: Jan Dagø / Polfoto

SF ryster posen med kandidater efter massakre ved KV13

Prøvede SF-krafter stopper. Følg opstillingerne i Jammerbugt, Nyborg, Roskilde, Silkeborg, Vesthimmerland, Lejre, Syddjurs og Fredericia, hvor SF i de senere perioder har haft centrale placeringer.

Af Knud Abildtrup
knud@dknyt.dk

Ved KV13 oplevede SF en større åreladning. Partiet gik fra 340 valgte ved KV09 til bare 116 i en kraftig decimering, der pludselig efterlod mange prøvede byrådsmedlemmer på sidelinjen. Blandt dem, der dog blev valgt ind, har en række erfarne lokalpolitikere op til KV17 nu valgt at trække sig og give plads til nye folk - eller til andre erfarne for den sags skyld.

I **JAMMERBUGT** har Erik Ingerslev valgt at stoppe efter hele 32 år - og synes, at han som snart 70-årig har gjort sit. Partiet mistede ved KV13 det ene af to mandater, og nu er Frank Østergaard ny spids.

I **NYBORG** har formand for Skole- og Dagtilbudsudvalget Thomas Laursen valgt at stoppe efter to perioder. Han beholdt ved KV13 sin plads som den eneste ud af tre, men nu må partiet på jagt efter en ny spids.

I **ROSKILDE** spillede SF tidligere en stor rolle. Efter KV09 var SF byrådets næststørste parti, og her blev KV13 en ren massakre: SF mistede hele seks af sine syv mandater - angiveligt som reaktion på deltagelsen i Thorning-

regeringen fra 2011 og indgrebet i lærerkonflikten. Formanden for Kultur- og Idrætsudvalget Birgit Pedersen stiller ikke op igen, mens regionsrådsmedlem og tidligere kommunalpolitiker Tina Boel er ny spids.

Populære SF'ere ude

En anden erfarne udvalgsformand, Elin Sonne i **SILKEBORG**, der i denne periode er formand for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, har valgt at trække sig. Her gik folkesocialisterne ved KV13 fra seks til bare to, og den anden, veteranen Hans Okholm, der både er tidligere udvalgsformand og medlem af KL-udvalg, er til gengæld blevet valgt som spids igen.

En af de kommuner, hvor SF helt imod landstendensen fik et bedre valg ved KV13, var i **VESTHIMMERLAND**, hvor folketingspolitikeren Pernille Vigsø Bagge stillede op og med 2021 ud af partiets samlede 2632 stemmer trak tre andre med sig ind, så SF gik fra to til fire. Hun har meldt fra denne gang, mens de tre andre stiller op igen uden stemmeslugeren øverst.

LEJRE var et andet atypisk eksempel på SF-fremgang, idet den populære borgmester Mette Touborg øgede SF's lokale indflydelse fra seks til ni ud af 25 pladser og efterlod V som andetstørste parti. Touborg afbrød midt i perioden den politiske karriere til fordel for en administrativ i Københavns Kommune og overlod borgmesterposten til Carsten Rasmussen (S), mens SF-spidskandidatposten er gået til Mikael Ralf Larsen.

SF-håb i Syddjurs

I forrige periode havde SF udover i Lejre også borgmesterposten i **SYDDJURS** og måtte ved KV13 afgive den til Venstres Claus Wistoft. Her holdt det ellers så lemlæstede parti næsten skansen ved at gå fra seks til fem mandater, og Kirstine Bille er spidskandidat endnu en gang - og et af de kendte navne, SF'ere kan håbe på kunne gå hen og spille en rolle i forhandlingerne om borgmesterposter.

Som Touborg valgte også en anden landskendt SF-profil at blive chef i det kommunale. Tidligere KL-udvalgsformand Jane Findahl, der var SF's frontfigur i **FREDERICIA**, gik i denne periode ud af byrådet og blev uddannelseschef i Odense. Hun var eneste SF'er tilbage i byrådet efter nedgang fra fire til en enkelt. Suppleanten Marianne Thomsen er ny spids.

Det kan kort noteres, at tidligere folketingsmedlem Pernille Frahm efter en afstikker på en enkelt periode til kommunalpolitik - på **FREDERIKSBERG** - ikke stiller op igen. Og i flere kommuner er der sat navne på spidskandidaterne - så mange, at de må vente til en senere lejlighed. ○

Morgendagens meningsdannere

Af Mathias Magnussen Thorsson

SVARET LIGGER HOS BORGERNE

Demokratiet er bygget på et fundament af borgerinddragelse og inklusion. Desværre oplever vi lige nu det stik modsatte af inklusion - nemlig eksklusion. Uanset om vi snakker den lokalpolitiske eller globalpolitiske platform, oplever vi, at samfundets borgere har fået nok af det etablerede system, vi kender i dag. På jobcenteret fylder bureaukrati mere end dialog. På uddannelses- og undervisningsområdet presses de unge gennem et rigtigt system, selvom alle råber stop. De gode diskussioner på landets gadehjørner kommer ikke længere, og når en dristig borger endelig vender næsen mod Christiansborg, er det som at tale ind i en mur. Borgerne føler sig ikke hørt.

Derfor mener jeg, at det er på tide, at vi vender bunden i vejret på det etablerede system. Vi skal tage gadehjørnerne seriøst, og vi skal inddrage borgeren i politikudvikling. Det må være på tide, at magten for alvor gives tilbage til folket. For hvem ved mere om plejehjemmet end plejehjemspersonalet og beboeren? Hvem ved mere om folkeskolen end læreren og eleven? Svaret, mine kære, er ingen.

Invitér borgerne ind

En af de bærende søjler i Alternativet er vores politiske laboratorier. Her inviteres alle borgere til at dele deres erfaring og viden med os, hvorefter vi inkluderer resultatet i vores politik. De politiske laboratorier og den generelle borgerinddragelse i Alternativet sikrer et helhedsbillede af den politiske realitet både lokalt og internationalt.

Lad mig komme med et konkret eksempel på et af de mange politiske laboratorier i Alternativet, nemlig mit eget på børne- og ungeområdet i Odense Kommune:

I Alternativet Odense arbejder jeg lige nu på at få skabt en "full circle"-politik på børne- og ungeområdet. Altså en politik, der har været omkring alle interessenter på området. Der har været dialogmøder med Forældrenes Landsforening, folkeskoleelever og borgere og der vil snart blive taget kontakt til skolebestyrelser, institutioner og den odenseanske lærerstab. Herefter skulle vi gerne stå med et detaljeret billede af den situation, Odense Kommune står overfor på børne- og ungeområdet, og når vi har koblet dette op på vores værdier, bliver vi i stand til at tale med borgerne i Odense Byråd.

Ovenstående er kun et af mange eksempler på, at borgerne kan og bør inddrages i politikudviklingen. Det er et eksempel på, hvordan politik kan skabes nedefra og op, og hvordan vi som politikere udelukkende bør påtage os en rolle som formidlere og repræsentanter for borgerne. Dansk politik har brug for en vitaminpille fuld af politikere med lyst til at invitere borgerne indenfor.

Borgerinddragelse og politikudvikling i lokalområdet er ikke utopi. Det er en realitet. Vær med!

» Kommenter klummen på kommunen.dk

Af Mathias Magnussen Thorsson, Landstovholder for Alternativets Unge og byråds kandidat for Alternativet i Odense

Spittelsen mellem by og land bliver det centrale emne i Tyskland de kommende år, mener landets landbrugsminister, som bakkes op af Tysklands pendant til KL. Flere tiltag giver borgerne detaljeret viden om landdistrikterne.

Foto: Bent Nielsen / Polfoto

Tyskerne kæmper (også) mod splittelse mellem land og by

I Tyskland ses afvandringen fra landet og det voksende skel mellem land og by som et massivt politisk problem. Info-portaler skal hjælpe landdistrikterne, mens et "Landatlas" definerer de reelle problemer helt ned på kommunalt niveau. Men der er ingen snuptagsløsninger på de mangfoldige udfordringer.

o inspiration

Af Mathias Irminger Sonne
red@kommunen.dk

"Trump, brexit og Alternative für Deutschland har givet os en lærestreg: Vores fremtid afgøres på landet. Splittelsen mellem by og land bliver det centrale emne de næste år."

Så entydige var ordene fra den tyske landbrugsminister Christian Schmidt (CSU) i slutningen af 2016. Hans advarsel blev på lederplads

prompte bakket op af "Deutscher Städte- und Gemeindebund", der svarer til KL: Tyskland er ved at knække på samme måde som USA, og vi skal handle nu.

Som i alle andre lande er det i Tyskland imidlertid svært at finde holdbare midler mod den demografiske og økonomiske udvikling på landet.

Et tiltag er programmet "Ländliche Entwicklung" (Udvikling på landet, red.), hvor en række tyske forbundsministerier under portalen www.zukunft.land har samlet en række forsøg på at dæmme op for problemet. Her er nyt om forskning og politiske tiltag på området, men først og fremmest er der tips om de milliardstore støttemuligheder for landdistrikter og landsbyer. Helt konkret er der best practices og ideer at hente for landdistrikter og landsbyer indenfor for eksempel sundhedstilbud,

mobilitet og digital infrastruktur, så ikke alle små kommuner skal opfinde den dybe tallerken selv.

Afvikling og opblomstring

Men der er ingen entydige svar på problemet. For problemet er i sig selv langtfra entydigt, som Torsten Osigus fra det tyske "Thünen - Forskningsinstitut for landområder" forklarer det til *Kommunen*:

- Det er forsimplet bare at sige, at der er en generel afvandring fra landet i Tyskland, og at der skal rettes op på det. Der er store landområder, hvor demografien går i en helt skæv retning, men Tyskland er et stort og meget heterogent land, så der er enorme forskelle på landområdernes udvikling, siger han.

Hvis man for eksempel tager delstaterne i det tidligere Østtyskland, er befolkningstallet i landkommunerne faldet med fem procent på bare fem år. En lignende udvikling kan også ses i visse regioner i både Nordtyskland og i Bayern i syd, mens andre landlige regioner i for eksempel det sydvestlige og det centrale Tyskland blomstrer - ofte af vidt forskellige årsager.

Detailviden i Landatlas

Netop derfor har Thünen-forskningsinstituttet på Landbrugsministeriets bestilling udarbejdet det detaljerede "Landatlas", hvor man selv online helt ned på kommunalt niveau kan se de enkelte landdistrikters forsyningsniveau, afstande til eksempelvis sundhedstilbud og indkøbsmuligheder, demografi, skattegrundlag, arbejdsmuligheder og så videre.

- I de politiske debatter ses der mest på hele delstater eller store regioner med udgangspunkt i byerne. Med Landatlas vender vi blikket om og ser på Tyskland fra

Zukunft.land

Projektet "Udviklingen på landet" ledes af Ministeriet for Fødevarer og Landbrug. Med støtte fra Energiministeriet, Indenrigsministeriet, Sundhedsministeriet, Miljøministeriet og ikke mindst Ministeriet for Trafik og Digital Infrastruktur.

Her fokuseres der især på:

- ▶ Nære tilbud indenfor handel og sundhed
- ▶ Økonomisk udvikling, arbejde, infrastruktur og støttemuligheder
- ▶ Miljø, kulturlandskaber og fritidsaktiviteter

Se mere på www.zukunft.land

"landsiden". Godt halvdelen af alle tyskere bor trods alt i landdistrikter, siger Torsten Osigus og fortsætter:

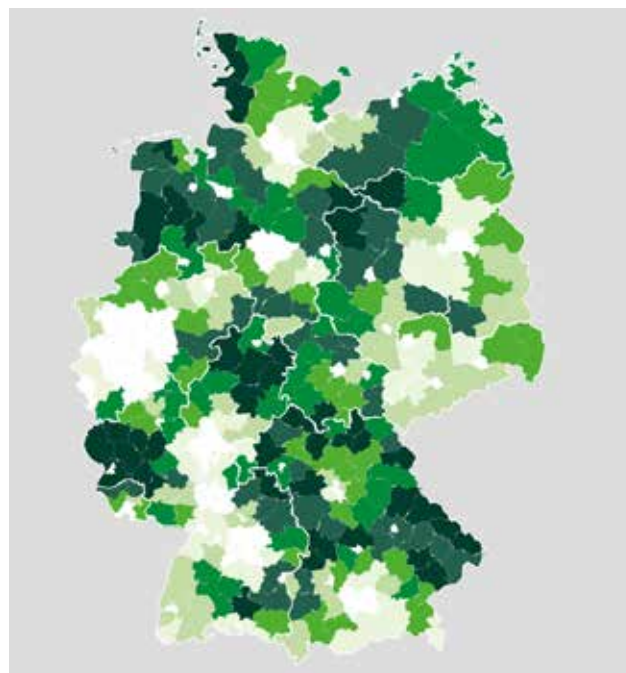
- Det er lettilgængeligt, så det både kan levere fakta til private og bruges som værktøj ude på landets små rådhusse. Først og fremmest skal det sikre, at debatten om udviklingen på landet ikke fortaber sig i mavefølelser om generelle problemer.

I tråd hermed har den tyske landbrugs- og fødevarerminister Christian Schmidt krævet oprettet et særskilt tysk "Ministerium for landdistrikter" - som Danmark allerede har det.

Set fra Thünen-Instituttet bringer det ikke nødvendigvis de konkrete løsninger i sig selv, men Torsten Osigus glæder sig over det øgede politiske fokus.

- Der er en stigende bevidsthed om, at landets udvikling også afgøres på landet.

» Læs rapporten: Tysklands 'Regeringsrapport om landdistrikterne 2016' kan ses her: www.goo.gl/RFnMwL

Ned på kommunalt niveau kan tyskerne på www.landatlas.de se, hvordan landområderne står i forhold til for eksempel sundhedstilbud og indkøbsmuligheder, demografi, skattegrundlag, arbejde og meget andet. Det præcise billede af udfordringerne skal være en løftestang til at overvinde den stigende kløft mellem by og land.

Af Michael Kjærgård. Ærlig talt

Tag selv-forargelse

Fn lønstigning på 31,4 procent er vel egnet til at skabe forargelse, ligesom en lønstigning på 29,2 procent også er det. Og helt slemt er det naturligvis, hvis det er en lønstigning, man bevilger sig selv.

De nævnte procenter er det, som henholdsvis borgmestre lige er steget med, og det, som menige byrådsmedlemmer steg med i 2014 - i begge tilfælde dog ikke som tag-selv, idet den slags fastlægges af Folketinget. Og selvom tallene ser ud af meget, så er det i virkeligheden nøjagtigt det samme, som alle andre har fået i lønstigning siden 1996 for byrådsmedlemmernes vedkommende og siden 1994 for borgmestrenes.

Eventuel forargelse er derfor ilde anbragt, eller i hvert fald kommer den lidt sent, for hvis man mener, det nye vederlagsniveau for borgmestre er for højt i dag, så var det daværende det også i 1994. Og selvom en stigning på én gang selvfølgelig er noget, der kan mærkes langt mere end årlige dryp, så er det nok de færreste af de foragede, der selv ville undvære lønregulering i så lang tid bare for at få lov at opbygge et efterslæb uden efterregulering.

Men uanset hvad kommer man ikke uden om, at procenterne er høje, og den eneste måde at undgå det på er at regulere løbende med beherskede procenter ligesom alle andre. Netop det har man så også gjort for byrådsmedlemmernes vedkommende siden 2014 og vil gøre for borgmestrenes vedkommende fra nu.

På den måde kan man nøjes med en engangsforargelse.

I det aktuelle tilfælde er den dog dobbelt, for ingen tænkte tilsyneladende på de afledte effekter, da et folketingsflertal indgik aftalen om stigningen i borgmestervederlaget. I hvert fald ingen af dem, der indgik aftalen. Andre var udmærket klar over det.

Under alle omstændigheder blev der ikke taget højde for, at også andre byrådsposter end lige borgmesterens honoreres med afsæt i borgmesterlønnen. Den er i de mindste kommuner lige steget fra 536.665 kroner til 705.178 kroner om året og i de største samt i regionerne fra 838.012 kroner til 1.103.327 kroner med lidt ekstra oven i hatten til Københavns overborgmester (fra 929.389,20 kroner til 1.236.489 kroner).

”Eventuel forargelse er derfor ilde anbragt eller i hvert fald kommer den lidt sent, for hvis man mener, det nye vederlagsniveau for borgmestre er for højt i dag, så var det daværende det også i 1994.”

Summen af vederlag til de øvrige medlemmer af byrådene udmåles efter princippet 'den, der har, skal mere gives', således at de mindste kommuner har 166 procent af den mindste borgmesterløn at gøre godt med, mens de største kommuner har op til 370 procent af den største borgmesterløn og i Odense, Aalborg, Aarhus og København endda mellem 400 procent og 440 procent at bruge til vederlag til udvalgsmedlemmer, udvalgsformænd og viceborgmestre.

I regionerne er det enklere; her får alle regionsrådsformænd det samme, og alle regioner kan bruge 400 procent af et regionsrådsformandsvederlag til øvrige vederlag.

Her kommer der så alligevel et tag selv-element ind i vederlagsstigningen, for de menige byrådsmedlemmer - der jo fik deres efterslæb reguleret i 2014 - vil med uændrede procenter af et med 31,4 procent øget borgmestervederlag kunne få en regulering begrundet i et efterslæb, de ikke selv har haft.

Her bliver der plads til lidt forargelse, men den er også tag-selv, for det har hele tiden stået byrådene frit for ikke at bruge alle de pro-

center af et borgmestervederlag, som Indenrigsministeriets vederlagsbekendtgørelse giver mulighed for. Det er der faktisk nogle byråd, der ikke gør - men ikke ret mange.

Dog er der i den konkrete anledning kommet nogle flere til, nemlig dem, der har besluttet at neutralisere den ellers automatiske stigning, der ville følge af en uændret procent af et større borgmestervederlag. Begrundelserne for ikke at følge med op er flere, og en af dem, der vejer tungt kommuneøkonomisk og budgetmæssigt, er, at det kun er borgmesterens vederlagsstigning, der kompenseres med større bloktilskud - ikke de eventuelle afledte udgifter ved, at andre vederlag også stiger.

I hvert fald ikke i år. Det kan ændre sig næste gang, der skal forhandles bloktilskud, og så er situationen pludselig en helt anden for 2018. Som jo heller ikke er et valgår, så mon ikke andelen af byråd, der ikke opbruger hele vederlagsrammen, ganske snart vil synke tilbage til det hidtidige niveau. ●

DKJOB

Se alle aktuelle stillinger på www.dknyt.dk/stillinger

DKMEDIER

Abonnementssælgere til DK-medier, København

Vi er på udkig efter dygtige sælgere, der vil udvikle deres kommunikationsevner og salgskompetencer.

Ansøgningsfrist: 01/03/2017

HORSENS KOMMUNE

Afdelingsleder i Tværgående Enhed for Læring, Horsens Kommune

Vil du være med til at udvikle Læring, Trivsel og Personlig Mestring hos alle børn og unge, så de kan få en ungdomsuddannelse og komme i beskæftigelse?

Ansøgningsfrist: 10/02/2017

Visionær byudvikler til realisering af BIG Blue Skive, Skive Kommune

Det verdenskendte arkitektfirma Bjarke Ingels Group (BIG) har udarbejdet en ambitiøs vision for Skive.

Ansøgningsfrist: 06/02/2017

Skolechef til Børn & Kultur, Esbjerg Kommune

Vi gen-søger en skolechef til landets 5. største kommune og Danmarks Energimetropol.

Ansøgningsfrist: 03/02/2017

Enhedschef til Fysisk Jordbrugskontrol, NaturErhvervstyrelsen

Vil du sikre en korrekt og effektiv kontrolstyring med penge til erhvervene til tiden?

Ansøgningsfrist: 01/02/2017

NÆSTVED

Kommaldirektør, Næstved Kommune

Vi søger efter en ny mand eller kvinde til at lede en organisation med mere end 7.000 medarbejdere og 82.579 borgere.

Ansøgningsfrist: 31/01/2017

Afdelingsleder til Synscenter Refsnæs, Region Sjælland

Har du lyst og evner til at lede Danmarks mest kompetente og dedikerede hold af specialister og rådgivere på sit område?

Ansøgningsfrist: 30/01/2017

Leder til Budget, Analyse og Data, Slagelse Kommune

Kan du sætte en klar ramme og retning for god økonomistyring i Slagelse Kommune, så har vi en spændende stilling til dig.

Ansøgningsfrist: 24/01/2017

Send debatstof til os:

Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inkl. mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inkl. mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt. debatognavne@kommunen.dk

"Det er en ganske lille brøkdæl, der klager til domstolene i dag, og de taber stort set alle sager, fordi de ikke har noget at have deres klager i."

Jørgen Pedersen, sekretariatsansvarlig i Danske Private Parkeringselskabers Brancheorganisation, i en kommentar til transportminister Ole Birk Olesens forslag om et branchefinansieret klagenævn for P-bøder. Kilde: Dansk Handelsblad

Hovedstadskommunerne har ikke særstatus – tværtimod

Af borgmestrene Steen Christiansen (Albertslund, S), John Schmidt Andersen (Frederikssund, V), John Engelhardt (Glostrup, V), Hans Toft (Gentofte, K), Thomas Gyldal Petersen (Herlev, S), Michael Ziegler (Høje-Taastrup, K) og Joy Mogensen (Roskilde, S) på vegne af de 34 hovedstadskommuner i samarbejdet 'Stop forskelsbehandlingen nu'.

◦ udligning

I december satte tre jyske borgmestre på vegne af 'Bedre Balance' spørgsmålstejn ved hovedstadskommunernes særstatus.

Hvilken særstatus, spørger vi?

'Bedre Balance' opstiller en række 'sandheder' om den kommunale virkelighed anno 2016. Problemet er, at der ikke er meget fakta i 'Bedre Balances' såkaldte sandheder.

'Bedre Balance' skriver: 'Sandheden er, at der er en stor og stigende forskel mellem hovedstaden og provinsen på de kommunale skatteprocenter'. For det første er 'Bedre Balances' tal ikke vægtede, og for det andet medregner 'Bedre Balance' ikke alle de skatter, som borgerne og virksomhederne skal betale af deres løbende indkomst. Hvis man medregner

disse faktorer, så er skatte trykket højest i hovedstadsområdet.

'Bedre Balance' ytrer desuden, at der blandt landets 30 fattigste kommuner kun findes tre hovedstadskommuner. Hvis man i stedet ser på socialt belastede kommuner – så finder man, at kommuner indenfor hovedstadsområdet står overfor flere udfordringer end kommuner udenfor hovedstadsområdet.

Højere udgiftsbehov

'Bedre Balances' danmarks-syn står klart i deres fokus på, at de 300 millioner kroner, der er øremærket særtilskudspuljen til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår, går til 24 kommuner udenfor hovedstadsområdet. 'Bedre Balance' ser det som et argument for, at kommunerne udenfor hovedstadsområdet har det sværere end kom-

Gentoftes borgmester Hans Toft (K) er en af 34 hovedstadskommuners borgmestre bag samarbejdet 'Stop forskelsbehandlingen nu', der advokerer for reduceret kommunal udligning. Foto: Jakob Dall / Polfoto

munerne indenfor hovedstadsområdet. Vi ser det som et eksempel på, at udligningssystemet er skævt, når der ikke er en eneste hovedstadskommune, der modtager særtilskud fra denne pulje til vanskeligt stillede kommuner, selvom syv ud af de 10 mest belastede kommuner ligger i hovedstadsområdet.

Når 'Bedre Balance' beskri-

ver, at hovedstadskommunerne bruger flere kroner end provinskommunerne, er det ganske rigtigt – selvom hovedstadsområdet har et lavere serviceniveau. Det hænger sammen med, at kommunerne i hovedstadsområdet har et højere socioøkonomisk udgiftsbehov og samtidig har højere udgifter til løn per medarbejder. Men når udgif-

terne sammenholdes med kommunernes udgiftsbehov og de højere lønomkostninger i hovedstadsområdet, bruger kommunerne i hovedstadsområdet færre penge per borger end forventet i forhold til resten af Danmark og har derfor også et lavere serviceniveau. Bedre Balance blander altså serviceniveau og serviceudgifter sammen.

Skattegabet er indsnævret

Bedre Balance påstår endvidere, at borgerne i hovedstadskommunerne har et højere serviceniveau og betaler lavere skat. Sandheden er det modsatte. Den voldsomme stigning i hovedstadsområdets pengeoverførsler til resten af landet har ført til en paradoksal situation, hvor borgerne og virksomhederne i hovedstaden oplever landets højeste skattetryk og samtidig tilbydes et lavere serviceniveau end i resten af landet. Videre påstår Bedre Balance, at skattegabet i mellem hovedstadsområdet og resten af Danmark vokser. Det er dog ikke virkeligheden; skattegabet i Danmark

er blevet indsnævret.

Bedre Balance påstår, at udligningsniveauet for hovedstadskommunerne ikke vil stige med deres forslag om at øge landsudligningen til 88 procent. Sandheden er, at deres forslag indebærer en øget omfordeling fra hovedstadsområdet til det øvrige land på over 2,1 milliarder kroner. Tallet kommer i øvrigt fra 'Bedre Balances' egne beregninger.

Hovedstadsområdet afleverer allerede 12 milliarder kroner til resten af Danmark i 2017 – og 'Bedre Balance' fremhæver selv, at alle midlerne fra særpuljen til økonomisk vanskeligt stillede kommuner går til kommunerne udenfor hovedstadsområdet. Vores budskab til 'Bedre Balance' er derfor: Tag et ekstra kig på jeres egne og ministeriets beregninger, inden I påstår, at det er hovedstadskommunerne, som nyder særstatus.

Kæmp for etiske investeringer!

◦ etik

Af Ninna Thomsen (SF), sundheds- og omsorgsborgmester i Københavns Kommune

Hvis vi skærer ind til benet, så handler politik om valg og fravalg. Vi kommunalpolitikere skal konstant prioritere og vælge mellem løsning A og B. Det sætter os ofte i svære situationer, men det gør os også gode til at træffe vanskelige beslutninger. Og netop den egenskab mener jeg, at borgmestre og byråd skal blive bedre til at bruge, når det kommer til at investere kommunernes formuer.

Vi lokalpolitikere er valgt til at have holdninger, så hvorfor skal de holdninger ikke smitte af på, hvordan vi investerer kommunens og dermed borgerens penge? Hvis man ikke har en klar etisk investeringspolitik, så lader man markedet bestemme – og markedet har det med ikke altid at gå så meget op i det med moral og almindelig anstændighed.

Derfor forsøger vi i Køben-

havns Kommune at gå forrest. Vi har forbudt vores investeringsforening at købe aktier i sort energi. Vi har forbudt køb af aktier i tobaksselskaber. Og jeg kæmper for at få sat hårdere ind overfor de virksomheder, der snyder i skat og snylter på velfærdssamfundet.

Jeg håber, at vi i København kan inspirere andre kommuner til at blive mere bevidste om deres investeringer. Jeg så, at Koldings borgmester Jørn Pedersen (V) i september afviste et SF-forslag om at frasælge kommunens aktier i fossile selskaber. "Man vedtager noget, man ikke kan kontrollere," sagde han.

Opgivende og forkert

Det er en opgivende og forkert attitude. Jeg kan som folkevalgt i hvert fald ikke forsvare, at skattekrone går til virksomheder, der handler stik imod vedtagne politikker, visioner og værdier. Jagten på profit og afkast må ikke vinde over principper.

Og at det er besværligt, er ikke et argument, der holder i

"Hvis man ikke har en klar etisk investeringspolitik, så lader man markedet bestemme – og markedet har det med ikke altid at gå så meget op i det med moral og almindelig anstændighed."

byretten. Jo flere krav vi stiller, jo mere påvirker vi markedet. Og jeg tror, at mange vil blive overraskede over, hvor meget vi som kommuner kan rykke, når det kommer til ansvarlige og etiske investeringer. (forkortet af red.)

Nyt projekt bringer mennesker med handicap ind på arbejdsmarkedet

◦ rummelighed

Af Thorkild Olesen, formand for Danske Handicaporganisationer (DH)

For mange mennesker er det at have et job en af de vigtigste ting i livet. Følelsen af at kunne bidrage til en arbejdsplads og have gode kollegaer omkring sig betyder meget.

Derfor er vi i Danske Handicaporganisationer glade for Projekt Mening og Mestring. Projektet skal få borgere med kognitive vanskeligheder ind på arbejdsmarkedet. Det er mennesker, der kan og gerne vil arbejde, hvis de får en hjælpende hånd.

En af dem er Charlotte Degn fra Odsherred Kommune, der har en spastisk lammelse. Hun har i projektet fået viden om, hvordan hun kan håndtere sit handicap bedst muligt. Hun holder pauser, før hun bliver for træt, hun bliver skærmet mod lyde, og hun bliver ikke forstyrret, når hun er i gang med en opgave. Me-

toder, der har betydet, at hun i dag arbejder som bogholder hos den lokale handelsstandsforening.

En anden er Kåre Leunhagen Petersen, der har haft en blodprop i hjernen. Gennem projektet har et godt samarbejde mellem en neuropsykolog, Hjernesagens rådgiver og jobcentret i Esbjerg betydet, at Kåre nu er ansat i et fleksjob hos Siemens.

De simple ting

Eksempler som disse er der mange af i Projekt Mening og Mestring, der er et samarbejde mellem jobcentre i fire kommuner og ni handicaporganisationer. For selvom personer med muskelsvind, ADHD og hjerneskader kan have svært ved at huske, planlægge og bevare overblikket, kan de med den rette hjælp sagtens indgå på arbejdsmarkedet.

Nogle gange kan det være noget så simpelt som ørepropper, der lukker baggrundsstøj ude. Eller at ind-

lægge små pauser i arbejdsdagen, så man er fuldt koncentreret. Andre gange skal der en længere proces til, hvor både medarbejder og arbejdsgiver bliver klogere på konsekvenserne ved et handicap.

Vigtigt samarbejde

Uanset handicap viser erfaringerne fra projektet, at samarbejdet mellem jobcenter og handicaporganisation er vigtigt. Organisationernes kendskab til borgerens handicap og til de udfordringer, det kan give på en arbejdsplads, er med til at give jobcentre en bedre forståelse for den enkelte borger.

Dermed bliver mulighederne for at komme i job meget bedre. Og det er især til gavn for alle de mennesker, der gerne vil være en ligeværdig del af en arbejdsplads.

80.000

kroner skal Esbjerg Musikskole betale i bøde, fordi ansættelsen af den australske oboist Rachel Bullen var ulovlig, selv om hun i forvejen havde arbejdstilladelse til Esbjerg Ensemble.

Kilde: dknýt

Stol trygt på at virksomhedspraktik virker. Fornuftigt organiseret praktik kan føre til fast arbejde og skabe øget råderum til velfærd

Ved sit integrationsmøde på Marienborg, hvor undertegnede selv var til stede, satte statsminister Lars Løkke Rasmussen et klart mål for Danmarks modtagelse af nye flygtninge: Vi skal præstere bedre, end vi hidtil har gjort. Helt præcis skal 50 procent af flygtningene kunne forsørge sig selv. Dette blev efterfølgende fulgt op af nye ambitiøse målsætninger for, hvilke rammer kommunerne skal tilbyde flygtningene. Set i forhold til uddannelse og arbejdsmarked er der lagt en usædvanlig klar linje: Kommuner skal tilbyde praktikplads - gerne efter 2 uger og senest 4 uger efter ankomsten til kommunen. Dertil kommer, at der maksimalt må gå 6 uger mellem hver praktik. Det er unægtelig en opstramning i forhold til de tidligere rammer.

Den 4. december sidste år kunne DR berette følgende: "I januar i fjor var 12 procent af alle flygtninge og familiesammenførte under kommunernes integrationsprogram ude i et forløb på en virksomhed. Den andel er næsten tredoblet til 32 procent i den seneste opgørelse fra september i år, viser tal, som Dansk Arbejdsgiverforening (DA) har trukket fra Beskæftigelsesministeriets database, jobindsats.dk". Netop praktik i virksomheder er et effektivt beskæftigelsesredskab. Det bekræfter en effektanalyse fra Beskæftigelsesministeriet: "Ledige kontanthjælpsmodtagere over 29 år, der har været i 4-13 ugers virksomhedspraktik i det private, fordobler chancen for at komme i arbejde indenfor de første seks måneder efter praktikperioden", udtaler analysechef i Beskæftigelsesministeriet Claus Andersen til Information 25. april 2016.

I Vejle Kommune steg andelen af flygtninge, som kom i job, uddannelse eller anden selvforsørgelse, fra 10,5 % i 2013 til 33,9 % i 2014 efter introduktionen af den målrettede praktikbaserede "branchepakke-model". 22 kommuner har siden indført samme model for deres indsats.

Virksomhedspraktik virker, hvis den bliver organiseret fornuftigt - stol trygt på det.

Mentor eller sidemand giver god effekt

DA har netop opgjort de tal for flygtningesituationen, som opsummerer effekten af ovenstående. Heraf fremgår følgende markante fremskridt:

"Kommunerne får i stigende grad flygtninge ind på virksomhederne i virksomhedspraktik og løntilskud" suppleret af "Kommunerne vurderer i stigende grad flygtninge som jobparate".

Hvad der er yderligere interessant, er, at analysen fra DA ligeledes tegner et billede af, hvilke brancher (for eksempel handel og transport med flere) der har flest erfaringer med ansættelse af flygtninge, samt at flygtninge, modsat hvad mange tror, ofte arbejder i virksomheder med mindre end 5 ansatte.

Vi har med andre ord et mulighedsorienteret signalement. Der er mange virksomheder, der tager godt imod flygtninge. En række brancher udmærker sig ved at være særlig interessante, fordi mulighederne for succes dokumenterbar er særlig gode - forstået som, at flygtninge her opnår selvfinansiering. Vi har ligeledes et signalement af, hvilken virksomhedsstørrelse der er særlig attraktiv.

Var DA dykket yderligere ned i baggrunden

Virksomhedspraktik er et stærkt instrument til integration. Kommunerne skal endelig fortælle borgerne, når en lokal virksomhed - ved at beskæftige de nye danskere - er med til at reducere udgifterne i kommunen, skriver direktør i Foreningen Nydansker, Torben Møller-Hansen.

Foto: Cicilie S. Andersen / Polfoto arkiv

for, at netop mindre virksomheder i brancher med stor omsætning af ufaglært arbejdskraft er gode til flygtninge, havde de med stor sikkerhed fundet den forklaring, at der her er en person - praktikvært, mentor eller bare sidemandshjælp, der sikrer den gode introduktion til arbejdspladsen, samt at misforståelser hurtigt bliver ryddet af vejen.

Gør det enkelt og pædagogisk

Jeg vil for egen og Foreningen Nydanskens regning gerne tilføje, at vi på baggrund af mange års positive erfaringer anbefaler, at ALLE praktikker, løntilskudsaftaler og IGU-aftaler med videre, der indgår omkring virksomhedsindsats, gøres så pædagogiske og nemt forståelige som muligt. Hvis hvert enkelt element i planen for opholdet på virksomheden giver mening og fremstår logisk, veldokumenteret og målbart, så giver det pludselig mening - og så falder fraværet gevaldigt til gavn for det gensidige engagement.

Nu er det så, at jeg stiller mig det enkelte spørgsmål: Hvorfor ikke udbrede en lignende ambitiøs virksomhedsbaseret beskæftigelsesindsats til "gamle" nydanske jobparate ledige og for den sags skyld danske ditto?

Med den nye refusionsreform er det kommunens borgere, der betaler hovedparten af de lediges overførselsindkomster. Så de udgifter, som kommunens jobcenter måtte have til at organisere en mere omfattende og systematisk anvendelse af praktik i private og offentlige virksomheder, må med blot en begrænset succes omregnet i ordinære job være tjent hurtigt hjem.

Jeg vil gerne her sætte 3 tykke streger under, at jeg ikke her opfordrer til en utilsigtet anvendelse af disse regler. De indsats (eksempelvis branchepakke-modellen), som jeg fremhæver i dette indlæg, baseres på brancheaftaler, brancherettet uddannelse og et

"Lad endelig virksomhedslederne vide, hvor værdifuldt deres engagement er, og giv dem matematikken på den kommunale besparelse efter for eksempel et år uden udgifter til overførsler plus den skat som den nye medarbejder betaler."

sagligt og veldokumenteret engagement fra de værtsvirksomheder, der bidrager.

Fra 2000 til 2008 - før finanskrisen - så vi, hvordan vi løbende fik aktiveret stort set alle tilgængelige jobparate borgere på arbejdsmarkedet. Vi er i en lignende udvikling nu. Der er rigeligt økonomiske argumenter for kommunen til at investere i et bredere og mere velorganiseret samarbejde med de lokale virksomheder.

Virksomheder skaber råderum til velfærd

Det ser umiddelbart ud til, at det er den nye lovgivning, der har skabt momentum for de nye flygtninge på arbejdsmarkedet. Ud af denne proces er kommet en række klare svar - svar, der tegner et klart billede af, hvilke virksomheder kommunerne med fordel kan

fokusere deres opsøgende indsats på at opnå samarbejde med. Det kan lade sig gøre.

Hvorfor ikke investere yderligere kommunale ressourcer i de jobparate borgere for at opsøge forandring ad fornuftens og den økonomiske rentabilitets vej? Der kan være langt mellem virksomhedspraktikkerne for borgere udenfor integrationsperioden - og når praktik i virksomheder nu virker.

Det er i øvrigt de færreste virksomheder, der reelt kender omfanget af udgifter til langtidsledige borgere. Dermed kender de heller ikke værdien af deres indsats. Jeg tillader mig at forstå det således, at virksomheder, der bidrager til virksomhedspraktikker, IGU-forløb med mere, som ender med ordinær beskæftigelse, direkte kan tage æren for de udgifter, som deres indsats neutraliserer i kommunen. For en leder handler alle beslutninger om værdiskabelse. En beslutning om at tage imod kommunens borgere i træning eller uddannelse er ingen undtagelse.

Lad endelig virksomhedslederne vide, hvor værdifuldt deres engagement er, og giv dem matematikken på den kommunale besparelse efter for eksempel et år uden udgifter til overførsler plus den skat, som den nye medarbejder betaler.

Så kan kommunen efterfølgende vælge at fortælle borgerne, hvilke lokale virksomheder der reelt skaber forøget råderum til velfærd i kommunen. Måske de så vil få flere kunder?

Af Torben Møller-Hansen, direktør i Foreningen Nydansker

Send navnestof til os:

Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
 debatognavne@kommunen.dk

“De firmaer, der bevidst snyder statskassen eller deres ansatte ved offentlige byggerier, bør sendes i skammekrogen et par år. De skal simpelthen ikke tages i betragtning næste gang, der udføres opgaver for det offentlige.”

Mattias Tesfaye, MF for Socialdemokratiet, i BT

24. JANUAR**Kommunestyret er i forandring – hvor skal vi hen?**

Regional konference for borgmestre og kommunalbestyrelsesmedlemmer om kommunestyret og dets udvikling og ikke mindst om, hvordan vi selv kan og bør præge udviklingen. Konferencen er en del af en bred og lidt længere proces, som skal understøtte, at kommunerne og KL får mulighed for at drøfte og finde nogle fælles greb for den videre udvikling – lokalt, i det kommunale fællesskab og nationalt.

På konferencen vil der blandt andet være indlæg af Hans Engell, KL's formand Martin Damm, professor ved SDU Ulrik Kjær, og der vil endvidere være mulighed for at deltage i “politiske værksteder” om organisering, demokrati og samarbejde.
 Comwell Rebild

25. JANUAR**Åbent samråd om ekstraregninger til kommunerne som følge af forsinkelse af IT-systemer**

Folketingets Finansudvalg har indkaldt ministeren for offentlig innovation Sophie Løhde (V) i åbent samråd om ekstraregninger til kommunerne med flere som følge af forsinkelse af IT-systemer.

Udvalget har bedt ministeren for offentlig innovation om at redegøre for konsekvenserne af, at kommunerne og ATP får en ekstraregning som følge af, at flere systemer fra IT-selskabet KMD er forsinkede, og om det er rimeligt, at KMD tjener på forsinkelsen, og hvilke initiativer ministeren fremover vil tage for at undgå lignende sager.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S) og Magnus Heunicke (S).

Lokale 2-011 på Christiansborg kl. 11.00

26. JANUAR**Åbent samråd om antallet af hjemløse i Danmark**

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har kaldt børne- og socialminister Mai Mercado (K) i samråd om nedbringelse af antallet af hjemløse i Danmark.

Udvalget har bedt ministeren redegøre for, hvordan hun konkret agter at nedbringe antallet af hjemløse i Danmark, og hvordan hun konkret vil forebygge, at antallet af hjemløse stiger, som hun udtrykker en ambition om i artiklen “Mai Mercado vil have færre hjemløse – men for færre midler” i dagbladet Politiken den 16. december 2016.

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Rosenkrantz-Theil (S).

Lokale 1-133 på Christiansborg tidligst klokken 12.15

26. JANUAR**Åbent samråd med transport-, bygnings- og boligministeren om regulering af husleje**

Transport-, Bygnings- og Boligudvalget har indkaldt transport-, bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen (LA) i åbent samråd om ministerens holdning til loftet over husleje i lyset af hans tidligere udtalelser.

Udvalget ønsker ministerens svar på, om ministeren fortsat mener, at boligreguleringsloven er “tåbelig og forrykt”, at loftet over huslejestigninger bør afskaffes, og at “lejernes nogle gange urimelige krav favoriseres på Christiansborg”, som ministeren har udtalt før sin ministertid.

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Kaare Dybvad (S).

Værelse 1-092 på Christiansborg klokken 10.15

26. JANUAR**Velfærdens innovationsdag**

Ugebrevet Mandag Morgen inviterer for ottende år i træk flere end 1.000 af velfærdens frontløbere til en dag med fokus på velfærdsudviklingen i Danmark lige nu. Vi stiller skarpt på de vigtigste tendenser, dykker ned i udfordringer og muligheder og præsenterer konkrete løsninger, som viser vejen frem. Velfærdens Innovationsdag arrangeres sammen med Danske Regioner, VIA University College og Aarhus Kommune. Programmet på Velfærdens Innovationsdag består af oplæg, debat og inspiration i plenum, sessioner formiddag og eftermiddag inden for en bred vifte af emner samt et løsningsgalleri med 51 konkrete velfærdsløsninger. Du har altså i vidt omfang mulighed for at sammensætte og skræddersy din dag, så den passer til dit behov og dine ønsker.
 Øksnehallen i København

26. JANUAR**Åbent samråd om sagsbehandling af kystbeskyttelsessager**

Miljø- og Fødevarerudvalget har kaldt miljø- og fødevarerminister Esben Lunde Larsen (V) i samråd om sagsbehandling af sager om kystbeskyttelse.

Miljø- og fødevarerministeren besvarede den 23. november 2016 samrådsspørgsmål L-N om sagsbehandlingstiden ved kystbeskyttelsessager. På samrådet oplyste ministeren, at baggrunden for at flytte behandlingen af blandt andet sagerne vedrørende kystbeskyttelse ved Roskilde Fjord fra departementet til Natur- og Miljøklagenævnet var at sikre god og effektiv sagsbehandling.

Efter samrådet har det været omtalt i pressen, at ministeren havde kendskab til, at ventetiden ved sagsbehandling i Natur- og Miljøklagenævnet var lige så lang som i departementet (jævnfør for eksempel artiklen “Ministeren taler usandt i Folketinget, og imens er der borgere, som risikerer at få deres hjem ødelagt”, bragt i Berlingske den 27. november 2016).

Udvalget har derfor bedt ministeren om at redegøre for, hvorfor ministeren over for udvalget begrundede flytningen af sagsbehandlingen med ønsket om god og effektiv sagsbehandling, hvis ministeren var klar over, at ventetiden i Natur- og Miljøklagenævnet var ligeså lang som i departementet.

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S) og Pia Adelsteen (DF).

Lokale 2-133 på Christiansborg kl. 14.00

Miljø og fødevarerminister Esben Lunde Larsen anklages for at vildlede Folketingets miljø- og fødevarerudvalg om sagsbehandlingstiderne for kystbeskyttelsessager.

Foto: Cathrine Ertmann / Polfoto

1. FEBRUAR**Høring om den geografiske dækning af ungdomsuddannelserne**

Folketingets Udvalg for Landdistrikter og Øer og Undervisningsudvalget holder åben høring om den geografiske dækning af ungdomsuddannelserne (erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser).

Høringen vil belyse unges uddannelses- og bopælspræferencer, herunder hvilken betydning den geografiske dækning af ungdomsuddannelser har for, at alle unge – også i yderområder – tager en uddannelse.

Udvalgene spørger til, hvordan resultatet af udbudsrunder for erhvervsuddannelserne opfylder kriteriet om at sikre et geografisk dækkende udbud af erhvervsuddannelser.

Desuden ønsker udvalgene at få belyst, hvilken betydning uddannelsesinstitutionernes økonomi og bevillinger, herunder omprioriteringsbidraget, i praksis har for udbuddet af ungdomsuddannelser udenfor større byer og for at bevare og placere uddannelsessteder i yderområder.

Udvalgene spørger endelig til, hvilken betydning den geografiske dækning af ungdomsuddannelser har for udvikling, vækst og bosætning i yderområder.

Der vil til høringen være oplæg af:

- Mette Pless, lektor ph.d., Institut for Læring og Filosofi, Aalborg Universitet
  - Karin Topsø Larsen, forsker, Center for Regional- og Turismeforskning
  - Jens Stenbæk (V), regionsrådsformand, Region Sjælland
  - Peter Amstrup, formand for DEG-L Danske Erhvervsskoler – Lederne og direktør på Rybners, Esbjerg
  - Hans Chr. Jeppesen, direktør EUC Nordvest
  - Niels-Georg Lundberg, medlem af bestyrelsen for Gymnasiernes Bestyrelsesforening og formand for Hjørring Gymnasium og HF
  - Jan Petersen (S), borgmester, Norddjurs Kommune
- Landstingssalen på Christiansborg kl. 13.00 - 16.00

2. FEBRUAR**Åbent samråd om biodiversitet og naturbeskyttelse**

Miljø- og Fødevarerudvalget har kaldt miljø- og fødevarerminister Esben Lunde Larsen (V) i samråd om de danske forpligtelser vedrørende biodiversitet og naturbeskyttelse.

Udvalget har bedt ministeren redegøre for opfyldelsen af Danmarks internationale forpligtelser vedrørende biodiversitet og naturbeskyttelse. I den forbindelse har udvalget bedt om en status på opfyldelsen af de enkelte målsætninger i regi af FN og EU på naturområdet.

Derudover har udvalget spurgt til implementeringen af regeeringsgrundlaget på naturområdet. Udvalget har bedt ministeren redegøre for, hvad det er for et arbejde, der jævnfør regeeringsgrundlaget skal sættes i gang, for at regeringen kan formulere konkrete naturmål, herunder tidshorizonten for arbejdet, og hvilke elementer ministeren ønsker at lægge vægt på. Samtidig har udvalget bedt ministeren oplyse, hvordan ministeren konkret vil beskytte ferske enge og overdrev jævnfør regeeringsgrundlaget.

Endelig har udvalget bedt ministeren redegøre for, hvordan regeringens Fødevarer- og Landbrugspakke og ophævelsen af forbuddet mod gødskning på §3-arealer påvirker biodiversiteten i Danmark.

Samrådsspørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S).

Værelse 2-133 på Christiansborg kl. 10.30

39,6

timer per uge. Så meget arbejder danskerne i gennemsnit. Det er den 3.-korteste arbejdstid i EU kun overgået af Frankrig og Slovakiet. EU's længste arbejdstid finder man i Grækenland, hvor den gennemsnitlige arbejdstid er 44 timer per uge.

Kilde: Politiken.dk / Ritgau

Kommuner

ESBJERG

Byrådsmedlem flytter til Odense og stopper

Byrådsmedlem i Esbjerg Jens Vind Petersen (V) flytter til Odense for at færdiggøre sin uddannelse og stopper dermed fra 15. februar med byrådsarbejdet, fremgår det af byrådets referat.

Første stedfortræder er Jørgen Skov, der i øjeblikket er suppleant for sygemeldte Jørn Schultz og nu bliver stedfortræder for Jens Vind Petersen og dermed overtager den faste plads i byrådet.

Anden stedfortræder er Jan Rosenkilde Olesen, som af tidsmæssige årsager på sit arbejde ikke kan træde til. Tredje stedfortræder er Lars Boel, som har accepteret at være stedfortræder for Jørgen Schultz.

HORSSENS

Heslop afløser Heron i Horsens

Jens Heslop, hidtil vicedirektør i Horsens Kommunes Teknik- og Miljøforvaltning, har overtaget stillingen som forvaltningens direktør efter Tom Heron, der er blevet direktør i NIRAS, skriver Danske Kommuner.

Jens Heslop har arbejdet i Københavns Kommunes Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltning og i KL's ledelsessekretariat - med udstationering på Horsens Rådhus som personlig assistent for daværende KL-formand, borgmester Jan Trøjborg.

Efter Jan Trøjborgs død blev Jens Heslop budget- og analysechef og siden vicedirektør i Teknik- og Miljøforvaltningen.

AALBORG

Kirsten Algren bliver løsgænger

Byrådsmedlem og gruppeformand for Dansk Folkeparti i Aalborg Byråd, Kirsten Algren, har per dags dato meldt sig ud af partiet, skriver Nordjyske. Beslutningen er truffet, efter hun på et opstillingsmøde røg langt ned på partilisten.

- Der var ikke opbakning hverken fra bestyrelsen eller flertallet af de fremmødte, siger Kirsten Algren, der kalder det 'fuldkommen vanvittigt' med henvisning til, at hun er den eneste, der er valgt ind af borgerne. Partiets andet byrådsmedlem, Kristoffer Hjort Storm, afløste nemlig Tommy Eggers i indværende periode.

Kristoffer Hjort Storm, som i øvrigt blev valgt som partiets spidskandidat til KV17, er

således alene tilbage til at repræsentere partiet i byrådet. Kirsten Algren oplyser derimod, at hun bliver løsgænger perioden ud. Hun har siddet i byrådet siden 2010 og fik ved KV13 1033 personlige stemmer.

VEJLE

Borgmester trækker sig i utide for at lade ny V-spids komme til

Vejle skal have ny borgmester 1. marts. Borgmester Arne Sigtenbjerggaard (V) har på et møde her til morgen orienteret byrådets øvrige partier om, at han trækker sig i utide, oplyser Vejle Kommune på sin hjemmeside.

Arne Sigtenbjerggaard har for længst meddelt, at han ikke agtede at genopstille til KV17. Dåbsattesten og det faktum, at Arne Sigtenbjerggaard er nødt til at tage blodtrykssænkende medicin, var dengang forklaringen på, at den 65-årige politiker ikke vil forlænge sin politiske karriere efter i år.

Når han alligevel har valgt at sige farvel før tid, skyldes det ifølge Arne Sigtenbjerggaard, at han ønsker at give sin plads videre til Venstres nuværende gruppeformand og borgmestercandidat Jens Ejner Christensen.

- Da jeg ikke genopstiller, og da Jens Ejner Christensen (V) i fremtiden vil være den, der

tegner Venstres politik, anser jeg det for rigtigst, at jeg viger pladsen, så vi kan sikre en glidende overgang. Jeg bliver siddende i byrådet til udgangen af valgperioden, siger Arne Sigtenbjerggaard.

- Det er ikke nemt at slippe tøjlerne, men på den anden side er det også rart at kunne give slip, når den kommune, man holder så meget af og brænder for, er på toppen. Det er Vejle Kommune, understreger Arne Sigtenbjerggaard.

Arne Sigtenbjerggaard har været Vejles borgmester siden KV09. Han blev valgt første gang som byrådsmedlem i den daværende Jelling Kommune ved KV93 og var borgmester efter KV01 og frem til sammenlægningen af Jelling, Give, Egtved, Børkop og Vejle Kommune. Tillige var han medlem af Vejle Amtsråd fra KV97 og frem til nedlæggelsen.

Skiftet på borgmesterposten behandles formelt af Vejle Byråd på et møde 25. januar.

Regioner

HOVEDSTADEN

Syddansk Væksthus-direktør til Hovedstaden

Efter godt fem år som direktør i Væksthus Syddanmark fortsætter Liselotte Hohwy Stokholm nu som direktør i Væksthus Hovedstadsregionen, oplyser Væksthus Syddanmark.

Gennem de seneste fem år har Væksthus Syddanmark med Liselotte Hohwy Stokholm i spidsen udvidet sit tilbud til virksomheder og blandt andet søsat en række programmer, hvor virksomhederne har fået hjælp til deres vækst. Det gælder eksempelvis ledelsesudvikling i programmet Vækst via Ledelse, kompetenceudvikling til medarbejdere i programmerne Power Push og Strategisk Kompetenceudvikling og tilførsel af ekspertise med programmet Lån en Leder.

Ny direktør i Væksthus Syddanmark er Jani Lykke Methmann, der tiltræder 1. februar og kommer fra en stilling som direktør for Arbejdsgiverne.

MIDTJYLLAND

Anders Kühnau får modkandidat

Bestyrelsen for Socialdemokraterne Skiveegnen har enstemmigt besluttet at foreslå regionsrådsmedlem Claus Kjeldsen fra Skive som Socialdemokratiets spidskandidat i Region Midtjylland til RV17, oplyser TV Midtvest.

Claus Kjeldsen er i dag med-

lem af regionsrådet, og udover ham kandiderer også næstformand i regionen Anders Kühnau til posten som partiets regionsspids. Kühnau er fra Horsens og sidder desuden i forretningsudvalget og det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet.

Valget af spidskandidat til regionsrådsvalget sker på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde onsdag den 8. februar i Silkeborg. Nuværende regionsrådsformand Bent Hansen (S) meddelte i nytårsdagene, at han stopper til valget.

NORDDJURS

Opretter chef-stilling for kultur

Norddjurs Kommune har ansat Trine Grejsen, hidtil leder af Grenaa Egnarkiv, i en nyoprettet stilling som chef for Kultur, Biblioteker og Fritid. Det skriver Danske Kommuner.

Trine Grejsen, 45 år, er cand.mag. i historie og fransk fra Aarhus Universitet 1997 og afsluttede i 2016 den offentlige lederuddannelse DOL.

Hun tiltrådte per 1. januar den nyoprettede chefstilling med det samlede ansvar for ledelse, drift og udvikling af

Norddjurs Kommunes kultur-, biblioteks- og fritidsområde.

Stat

METROSELSKABET

Eksminister udpeget som ny bestyrelsesformand

Regeringen har udpeget Jørn Neergaard Larsen, som indtil regeringsomdannelsen var beskæftigelsesminister, til medlem af bestyrelsen i Metroselskabet I/S. Efter aftale med de øvrige interessenter - Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune - tiltræder han som formand for bestyrelsen.

Transport-, bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen (LA) udtaler:

- Jeg er meget tilfreds med, at Jørn Neergaard Larsen nu indtræder som bestyrelsesformand i Metroselskabet. Selskabet varetager en række store og vanskelige anlægsprojekter. Det kræver en formand, som har de fornødne ledelsesmæssige kompetencer. Det har Jørn Neergaard Larsen.

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse - vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper - med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

Det er kun 14 måneder siden, Aarhus Universitetshospital blev kåret som Danmarks bedste hospital. Nu fratræder direktør Gert Sørensen.

Foto: Rune Aarestrup Pedersen / Polfoto

Hospitalsdirektør i Aarhus fratræder

Hospitalsdirektør på Aarhus Universitetshospital, Gert Sørensen, fratræder sin stilling efter gensidig aftale med Region Midtjylland. Det oplyser regionen med henvisning til, at man 'ønsker en anden profil til den fremadrettede ledelse af hospitalet', og at Gert Sørensen fratræder sin stilling 12. januar 2017.

Frem til ansættelsen af en ny hospitalsdirektør vil koncerndirektør Ole Thomsen per 18. januar udtræde af direktionen og midlertidigt fungere som hospitalsdirektør. Der er tale om en midlertidig organisering frem til 1. april eller 1. maj 2017 afhængigt af ansættelsestidspunkt for ny direktør.

Det oplyses desuden, at Ole Thomsen skal være formand for bedømmelsesudvalget for ansættelsen af den nye hospitalsdirektør, og at han dermed ikke er ansøger til stillingen.

Af Morten Uhrenholdt. Tanker fra hængekøjen

'Onkel Kurt' indtager Vestens trone

Jeg er sikker på, at alle kender ham. Vi kan jo kalde ham Onkel Kurt. Han har et ivrigt snakketøj og gribes sjældent i at sidde og lytte medlevende til et andet menneskes tanker. I det hele taget hører han sjældent eller aldrig på andre mennesker. Det interesserer ham ganske enkelt ikke.

Undtaget hvis han til sin store overraskelse bliver modsagt eller udsat for kritik. Så trænger lidt ind, hvilket man kan forvise sig om ved at lægge øre til de tirader af ukvemsord og besværgelser, der pludselig strømmer fra ham. Så får budbringeren halsen skåret over og bliver sat på hjul og stejle.

Men det nok mest karakteristiske træk ved Onkel Kurts adfærd er mønstret i hans verbale udfoldelser og hans hang til at tale om sig selv - i stærkt rosende vendinger selvfølgelig.

"Brovttende og selvhævdende førte han sig frem som en grotesk figur, der trods sin fremskredne alder aldrig er kommet ud af puberteten. Fuldt af letkøbte stærk-mand-løsninger på komplekse spørgsmål."

Han kan ikke tale om et emne eller give igen på en - selvfølgelig stærkt urimelig - kritik uden at slutte af med anprisning af egne evner og præstationer. For de lidt tungnemme bliver budskabet gentaget tre-fire gange.

Og så har han et vist forretningstalant. Han er god til at tjene penge og puge dem sammen - metoderne ufortalt.

Onkel Kurts store ego kan få ham til at slå på glasset og rejse sig for at holde tale for festens genstand. Men i løbet af ganske kort tid har han mistet interessen for den fejrede og hendes egenskaber eller præstationer. Så glider talen med usvigelig sikkerhed over i en malende beskrivelse af Onkel Kurts store lys og overlegne sejre contra andres beskedne evner og pauvre resultater. Kurts tale handler om Kurt.

Langt mellem snapsene

Alt i alt en ret træls forestilling, de fleste helst foruden. Men af ubegribelige årsager findes der mennesker, der synes vældig godt om Kurt. De finder ham stærk og fandenivoldsk -

og vel først og fremmest handlekraftig. 'Han ved, hvordan sagerne skal ordnes og får gjort noget ved det'. Talent for at tjene penge forveksles ofte med evner til at løse alverdens problemer og skabe samfund i balance.

Når mine tanker falder på Onkel Kurt, så er det, fordi der har været langt mellem kalorierne i dansk politik på det seneste. Vi er ligesom i en ventesituation - vi venter på, at den nye trekantsregering skal gå i gang med sin umulige opgave. De politiske udladninger handler mestendels om gamle, uløste sager. Som kommunernes vedvarende hovedrysten over regeringens klovnerier med den nye vestdanske politiskole.

Eneste nye brøl kom fra regeringens rottweiler, Claus Hjort Frederiksen, der fra sin nye chefstol i Forsvarsministeriet forsøgte at erklære en ny kold krig. Som om tiden, hvor vi venter på ny præsident i USA, ikke er ubehagelig nok.

Så jeg må til udlandet for at finde inspiration. For amerikansk politik gav mig forleden en TV-oplevelse af de absolut usædvanlige. Jeg kan ikke mindes en mere kontrastfuld oplevelse indenfor blot et par timer.

Onkel Kurt i fuld udfoldelse

Først sendte DR2 hele Donald Trumps pressemøde. Det var en helt igennem absurd og ubehagelig oplevelse. Hvis jeg havde håbet på, at manden ville begynde at opføre sig voksent og ansvarligt, efterhånden som magtens realiteter nærmer sig, så blev det håb effektivt slukket.

Her fik vi Onkel Kurt i fuld udfoldelse. Brovtende og selvhævdende førte han sig frem som en grotesk figur, der trods sin fremskredne alder aldrig er kommet ud af puberteten. Fuldt af letkøbte stærk-mand-løsninger på komplekse spørgsmål. Og lidet præsidentielle udfald mod pressen og efterretningsvæsenet.

Og til fulde fik han demonstreret sin stærkt selektive høreelse. En stor del af mødet brugte Trump på eder og forbandelser mod dem, der har tilladt sig at viderebringe mistanken om eller snarere bekymringen for, at russerne ligger inde med belastende materiale om den kommende præsident. Mistanken er, at russerne har billeder af seksuelle udskjelser under et besøg i Moskva. Det afviste Trump adskillige gange ledsaget af uhørte beskyldninger mod budbringerne. Og gentaget i en monoton uendelighed.

Den anden del af mistanken nævnte han ikke med et ord. Nemlig at hans stab under den beskudte og måske russer-hackede valgkamp skulle have stået i hyppig nærkontakt med Putins håndgangne mænd. Det er en mistanke, der - hvis der viser sig at være kød på den - kan blive en rigtig alvorlig sag for manden.

'Onkel Kurt' i fri udfoldelse. Morten Uhrenholdt skriver om figuren 'Onkel Kurt', som gerne holder tæller for andre, men også hurtigt får den drejet over i beskrivelser af eget lysende talent. Han kom til at tænke på Onkel Kurt, da han så Donald Trumps pressemøde. Foto: AP Photo/Evan Vucci

Så skulle vi lægge øre til en strøm af forsikringer om, at han slet ikke behøvede afvikle sit forretningsimperium. Han kunne sagtens klare det sideløbende med jobbet som præsident, bralrede den forvoksede teenager. Alligevel har han i sit hjertes godhed og store respekt for demokratiet fået lavet en sindrig juridisk konstruktion, hvorefter hans børn skal styre ejendomsimperiet og han selv holdes i uvidenhed. Det er vist kun dem, der fortsat mener, Obama er muslim, der tror på dén.

En regering af rigmænd

De fattige, frustrerede arbejdere, der har stemt Trump ind i Det Hvide Hus for at få et opgør med eliten, der har foræret storfinansens størstedelen af de seneste årtiers samfundsgævinster, får nu en regering, der alene består af stenrige erhvervsjongløber, USA's hidtil rigeste regering. Der venter disse vælgere overraskelser.

Det minder mig om en lille vittighed, jeg hørte i P1's Orientering: En bankmand og en arbejder skal dele 20 kager. Bankmanden spi-

ser de 19, og før arbejderen får protesteret, siger bankmanden: 'Pas på flygtningen - han vil tage din kage.' De seneste undersøgelser viser entydigt, at udviklingen henimod, at en ganske lille elite bliver rigere og rigere, mens de 99 procent bliver fattigere, fortsætter.

Umiddelbart efter den kommende præsidents pinagtige pressemøde sendte TV Barack Obamas afskedstale i Chicago. Det var en kontrast, jeg ikke kan mindes tilsvarende. Al den ånd, filosofi og de visioner for demokrati og borgerengagement, som Trump er komplet foruden, kom her i en fejende flot tale, der sammenhængende, velformuleret og medrivende - og helt uden befamling og primitive, populistiske postulater - foldede sig ud.

Jeg blev virkelig bevæget ved oplevelsen af, at der findes en toppolitiker med tro, intellekt og visioner, som forholder sig tænksomt og ydmygt til fænomenet magtudøvelse. Det er vi ikke forvænt med, og det kommer jeg til at savne - i hvert fald de næste fire år. ●

Irriterende.

Mere end 40 procent af de kommunale embedsmænd oplever, at politikerne blander sig for meget i deres arbejde. Mere om trivsel i kommunerne i næste avis.